

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1968. december 11.

1. derkovits-monográfia 450 reprodukcióval - interjú a szerzővel

1 tf/gk-lm sr

1968. december 11.

Új derkovits-monográfia került a boltokba a téli könyv vásárra. szerzője: Körner Éva. több éves művészettörténeti kutató- és rendszerező munkája érlette be gyümölcsét az ígéretes kiadvánnyal, amely már is felkeltette a művészetek és a könyvek barátainak érdeklődését.

- Idestova másfél évtizede foglalkoztat a derkovits-életmű műtörténeti feldolgozása és rendszerezése - közölte az mti munkatársával Körner Éva, s elmondta: - a két világháború közötti idő egyik legmarkánsabb magyar művészének munkássága különösen azért érdekes, mert a mester alkotói tevékenysége, pályája tükrözi nemzetének, korának történelmi problémáit is. törekedtem a feldolgozásban ennek az életműnek nemcsak a művészeti, hanem az általános, történelmi szemléletű bemutatására. a gondolati vezérfonal a derkovitsi ut egymásból logikusan következő szakaszainak reprezentálása volt. mert akik csupán a képeket nézik kiállításokon, galériákban, nem tudják igazán élvezni a kompozíciókat, ha nem ismerik a megszületés inspiratív tényezőit. a monográfia, bizom benne, beiskolázhajja, tanulmányozóit, olvasóit a derkovitsi életműbe. igaz, avatottabb művészetrajongóknak lehet már ilyen képzettségük, hiszen nem ez az első könyv a mesterről. a felszabadulás után pogány Ö. Gábor állított össze albumot, forrásértékű könyv a mester özvegyének „mi, ketten”, című visszaemlékezése, s készített különböző műfajban és terjedelemben kiadványt derkovitsról Fülep Lajos, Németh Lajos, Oetmácher Anna, Pernecky Géza, Szabó Júlia és a fővárosi képtárban rendezett 1954-es nagy derkovits kiállítás rendezője, Székely Zoltán is.

/folyt.köv./

Zoltán

bb 1. / derkovits-monográfia... 1. folyt./-ju

- a teljességre törekvés jegyében -- folytatta körner éva - csatoltam a monográfiához derkovits felkutatható alkotásainak jegyzékét. ebben több mint 600 alkotásra utalok. s a katalógusnak egy része az analóg-alkotások listáját is tartalmazza.

a magyar könyvkiadás csúcsteljesítményének számít, hogy a monográfiát mintegy 450 reprodukció - közte tucatnyi színes nyomat-illusztrálja. aligha találhattak az olvasók ilyen nagyszámú képet hazai művészeti kiadványban. a monográfiát gondozója, a corvina kiadó 3500 példányban adta közre, a reprodukciók - kitűnő minőségben - a gyomai kner nyomdában készültek. /mti/

--

bb 2. pályázat olaszországi ösztöndíjas tanulmányutra

i sb/lk-ju la

1968. december 10.

az építésügyi- és városfejlesztési minisztérium az építőipar nemzetközi műszaki-fejlesztési eredményei, a tudományos és technikai világszínvonal megismerése és hasznosítása érdekében olaszországi ösztöndíjas tanulmányutat szervez, s az ösztöndíjasok kiválasztására most pályázatot hirdetett.

jövő év tavaszától őszig hat-nyolc szakember vehet részt egy-két hónapos olaszországi tanulmányuton. az ösztöndíjasok első-sorban a műemlékvédelem, a közműépítés, a könnyűfémről készített épületszerkezetek és a befejező szakipari munkák fejlesztésének kérdéseit tanulmányozzák. elhelyezésükről a római magyar akadémia gondoskodik, az építésügyi- és városfejlesztési minisztériumban pedig tanulmányukra idejére az olaszországi vasútvonalakra érvényes szabadjegyet ad. a tanulmányutra azok az építészek, mérnökök és főiskolai képesítéssel rendelkező szakemberek pályázhatnak, akik a város- és községrendezésben, a műemlékvédelemben, valamint az épületek és a mérnöki létesítmények kutatásában, tervezésében és kivitelezésében már eddig is eredményes munkát végeztek.

/ folyt. köv./

Zeli

-2-

bb 2. / pályázat ... 1. folyt./-ju

a pályázóknak részletes munkaprogramot kell összeállítaniuk, a tanulmányozni kívánt kérdésekről, s meg kell jelölniük azt a témakört is, amelyből előadást tartanának olaszországban a szakma magyarországi eredményeiről. természetesen a tanulmányutbefejezéssel a tapasztalatokról és a fejlesztési javaslatokról részletes beszámolót kell majd készíteniük. a jelentkezőknek csatolniuk kell a pályázathoz a munkaadó javaslatát, s a tanulmányut munkaprogramjának tervezetét. előnyben részesítik azokat a jelentkezőket, akik olasz, francia, esetleg angol nyelvből állami vizsgát tettek. a pályázati anyagot jövő év január 15-ig kell elküldeni az építésügyi és városfejlesztési minisztérium nemzetközi kapcsolatok főosztályára, a minisztérium, a magyar építőművészek szövetsége és az építőipari tudományos egyesület képviselőiből alakított bírói bizottság 1969. február 28-ig hirdeti ki a pályázat eredményét. /mti/

--

bb 3. megfiatalítják a debreceni nagyerdőt

vid-cstné-ju ká la

1968. december 10.

nagyarányu erdősités kezdődött néhány éve debrecen város határában, ahol a csaknem ezer hektáros nagyerdő évszázados tölgyeit megtámadta a fagyöngy. a fák koronáit évenként kurtitgatni kellett, végleges megoldást azonban csak az új telepítés jelenthet. eddig 10 hektárnyi parkerdőben végezték el a felújítást, de a munkák zöme csak most kezdődik. a városi tanács ugyanis határozatot hozott a parkerdő bővítésére. a tervek szerint további mintegy 40 hektárnyi területet kapcsolnak a város zöldövezetébe, amit tölgyvel, nyárral és fenyővel telepítenek be. a debreceni nagyerdő teljes felújítása a tervek szerint két évtizedig tart. /mti/

Zeli

--

-3-

1 fe/hné-lm sr

1968. december 11.

ezekben a napokban tíz- és tizezer példányban juttatja el a posta a külföldön élő magyaroknak a magyarok világszövetsége hagyományos ujévi köszöntőjét: az 1969-es kincses kalendáriumot. a gazdagon illusztrált, izléses kivitelű, csaknem három és félszáz oldalas kalendárium életünk minden területéről - 12 hónap legfontosabb politikai, gazdasági, kulturális és sporteseményeiről írásban és képekben ad híradást. újdonsága, hogy a képek kíséretében szövege két nyelven készült, számolva a magyar leszármazottak, a második generáció hiányos magyar nyelvtudásával. novellák, elbeszélések és versek gazdagítják a kötetet, s nem hiányzik belőle a hamisíthatatlan pesti humor sem./mti/

--

bb 5. „régészeti ásatások budapesten,,

1 ol/gk-lm sr

1968. december 11.

címmel állandó kiállítás nyílik szombaton a budapesti történelmi múzeum várpalotabeli kiállító termében. az elmúlt évek fővárosi ásatásainak legérdekesebb leleteit mutatják be az érdeklődőknek. kiállítják az érden talált, az őskorból származó - a neandervölgyi emberrel egyidős - emlékeket, a békásmegyeri vaskori temető kultikus tárgyait, köztük a varázsló sírjából előkerült „munkaeszközöket,, „várják a látogatókat,, a budakörnyéki villák használati eszközei, művészi tárgyai, valamint az első - és a legrégebb - színes mumia-portré, amely egy itt élt római polgár arcmása./mti/

--

Zelné

- 4 -

bb 6. hidépítés előregyártással - hidgyárt tervez az uvaterv

1 tz/lk-lm la

1968. december 11.

szinte szalagon gyártja majd a hidakat az az üzem, amelynek tervein most dolgoznak az ut- és vasutervező vállalat - az uvaterv - szakemberei.

az üzemnek természetesen nem erzsébet-híd méretű hidak előregyártása lesz a feladata, hanem olyan kisebb közúti hidak eleméit kell majd elkészíteni, amilyeneknek egész sora épül meg az utak és az autópályák építése, illetve korszerűsítése alkalmából. a gyár ennek megfelelően olyan tipizált elemeket - tartó- és járdaelemeket, valamint egyéb tartozékokat - készít majd, amelyekből már csak össze kell szerelni a 2-15 méter nyílású közúti hidakat. az előregyártott elemek helyszínre szállítását és összeszerelését is maga a gyár végzi majd, természetesen megfelelő gépesítéssel. az előregyártott vasbetonelemek összeszerelése annyira gyors lesz, hogy egy-egy hid felszerelésének helyszíni építése az eddigi néhány hónap helyett mindössze egyetlen hetet vesz majd igénybe.

a gyárat évenként 2,3 kilométernyi hid elemeinek előregyártására, kiszállítására és összeszerelésére méretezték. létesítése előreláthatólag 70 millió forintba kerül majd, ez az összeg azonban az elérhető gazdasági előnyök révén számítások szerint három-négy év alatt megtérül./mti/

--

bb 7. a balaton „festői,,: az algák, a mészkristályok és a napfény

b vid-cs/mné-lm ká

1968. december 11.

a tengerekhez szokott külföldi turisták gyakran megcsodálják a balaton érdekes színjátékát és érdeklődnek: mitől lehetnek a majdnem valószínűtlen szintünemények, gyorsan változó árnyalatok? a köztudat szerint az égbolt színétől és tükröződésétől. a tihanyi biológusok, akik kutató munkájuk közben gyakran tartózkodnak a nyílt vizeken, pontosabb választ adnak a kérdésre. a tengerek mélyék vizét hiába keresi a szemlélődő a balatonon, mert a vízréteg viszonylag csekély. a télvégi jégzajlás után a sötétszürke színeket hirtelen világoszöld színek váltják fel. a megfigyelések szerint a hidegkedvelő, s télen szaporodó algák alkotják ilyenkor a festőanyagot. a későbbi évszakokban rengeteg élő és lebegő egyéb anyag festi a vizet. a tó ugynevezett biomaszájának súlyát ezer tonnára becsülik, de az évi mennyiség - a szaporodással és felhalmozódással, eléri ennek harmincszorosát is.

/folyt.köv./

- 5 -

Zelné

bb 7. /a balaton... 1. folyt./-lm

a viharok hatása ugyancsak nagy az elszíneződésben. a többnapos viharok teljesen felkavarják az üledékrétegeket, ilyenkor barna, lila, zöld, kék és fehéres színek váltakoznak. nyugalmi állapotban a kékes-zöld színt a lebegő algák és a biogén mészkristályok a napsugarak beesési szögétől függően változtatják. ez az élő- és szervesanyag tömeg gyakran el is zárja a fényt a balaton mélyebb rétegeitől. a kutatók megállapították, hogy 80 centiméter mélység alatt már ugynevezett 3 dimenziós sötétség uralkodik. többek között ez az oka annak, hogy a tó élőlényei sápadtak, szervezetük festékanyagokban rendkívül szegény.
/mti/

..-

bb 8. a tanév első felének „finise”, az iskolákban

i vt/j-lm sr

1968. december 11.

a következő tíz nap lényegében az idei oktatási év első részének „finise” lesz az iskolákban. a tanulók számíthatnak arra, hogy az eddig elvégzett tananyag összegezésére kerül sor.

a rendtartásban foglaltaknak megfelelően a pedagógusok december 21-én, az oktatási év első részének utolsó napján zárják le a jegyeket. a szünidő alatt - az osztályfőnökök vezetésével - megtartják az osztályozó értekezletet, amelyen azok a pedagógusok vesznek részt, akik az adott osztályban valamilyen tárgyat tanítanak. a téli szünet utáni első tanítási napon, január 8-án, az ellenőrző könyv útján közlik a szülőkkel az osztályzatokat.

a téli szünetig hátralevő időben egyébként elkészítik a napközis foglalkozások, valamint az iskolákban működő ifjúsági szervezetek szüneti programját is, hogy - a pihenésen kívül - a diákok kellemes, hasznos szórakozással tölthessék december 22-én kezdődő „szabadságukat”. /mti/

Zsolt

- 6 -

bb 9. a vidám színpad felújítása - az állami bábszínház teljes rekonstrukciója

i gz/hné-ju sr la

1968. december 10.

a vidám színpad csaknem 20 millió forintos felújítási munkálatait a fővárosi 3 számú építőipari vállalat dolgozói végzik, s 1969 szeptemberében befejezik. egyidejűleg kívánják megoldani a színház légkondicionáló berendezésének beszerelését is. tervezik, hogy a fővárosi tanács több színházban is klíma-berendezést építenek.

a józsef attila színház toldaléképítményt kap, amely előreláthatólag több mint hétmillió forintba kerül. a korszerű iroda- és öltözőhelyiségeket, próbatérmet 1969 első félévében adja át a 31. számú állami építőipari vállalat. a fővárosi tanács 1970-71-re tervezi a színház előtérének bővítését.

1969 őszén hozzálátanak az állami bábszínház teljes rekonstrukciójához is. a beruházási program szerint négyszintes színházépületet emelnek, újjáépítik az előtérrel, s a nézőtérrel is korszerűbbé, kényelmesebbé alakítják át. /mti/

..-

bb 10. garázdákat ítéltek el

i bc/gk-ju sr la

1968. december 10.

vidámparki szórakozást követően egy négytagú társaság a városligeti cirkusz sörözőben iddoggált. hárman alaposan felöntöttek a garatra s egy pad mellett állva beszélgettek. a padon két külföldi turista ült. a társaság egyik tagja, szücs ferenc, 24 éves segédmunkás minden előzmény nélkül a padon ülők egyikéhez lépett, válláról levette pulóverét, majd elindult vele. a sértett utánament s visszakövetelte. szücs erre kétszer arcul ütötte. a dulakodásba beavatkozott a társaság többi tagja, közülük ketten olyan látszatot akartak kelteni, hogy őket érte támadás. a sértettek végül is sikerült kiszabadulni a támadók gyűrűjéből. telefonhívására rövidesen megérkeztek a rendőrök, s elfogták a garázdákat.

a központi kerületi bíróság szücs ferencet egyévi, szücs István 33 éves lakatot és nagy veronika 23 éves gépkezelőt hánthónapi, szegedi józsef 24 éves segédmunkást öthónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

..-

Zsolt

-7-

bb. 11. Számottevő devizamegtakarítás, a piaci áringadozások kihasználása - a bőripari vállalat importjog gyakorlásának tapasztalatai

i sz/j/11 La

1968. december 11.

A könnyűipari minisztérium megvizsgálta, hogyan élte ki a külkereskedelmi jogával a bőripari vállalat, amely felhatalmazást kapott arra, hogy 1968. január 1-től önállóan importálja a számára szükséges nyersanyagokat.

A bőripari vállalat tevékenységéről készült jelentés megállapítja: bár az új gazdaságirányítási rendszer hatásaitól nem lehet szétválasztani az importjog gyakorlásának eredményeit, de kétségtelen, hogy az importjog átvétele nagy mértékben hozzájárult a kereskedelmi munka javításához, segítette a műszaki dolgozók gazdasági szemléletének erősödését és fokozta a piac iránti érdeklődést. Alapos előkészítés után megfelelő importrészt hoztak létre. az igényfelmérés alapján kiszámítják a beszerzendő nyersbőr minőségét, összetételét és ár-szintjét. elektronikus gépek több variációban számításokat végeznek és mérlegelik, milyen beszerzési módok legcélszerűbbek. a számítások alapja a készbőr-termelés összetétele, az adott időszakban a nyersbőr világpiaci ára és az ugynevezett nyersbőr kihozatali norma, vagyis az, hogy egyes alapanyagokból mennyi készterméket tudnak gyártani. a vásárlások jó előkészítésének egyik fontos előfeltétele az alapos piaci információ-gyűjtés, szinte az egész beszerzési piac feltérképezése. újabb piacokról, Braziliából, Paraguayból, norvégiaiból, Iránból, Etiópiából s kísérletképpen új-zélandból valamint Tasmániából is vásároltak nyersbőrt. fokozni kívánják beszerzéseiket a szovjetunióban is. az új piacokról származik az 1968-ban beszerzett nyersanyagoknak csaknem 20 százaléka. a közvetítő kereskedelem egy részének kikapcsolásával közvetlenül kötöttek üzleteket több országban. igyekeztek kihasználni az időszakos piaci áringadozásokat.

Ezt elősegítette az is, hogy 1500 négyzetméterrel növelték a raktárteret, és így egyszerre - amikor az árak alacsonyabbak voltak - nagyobb mennyiségeket tudtak beszerezni, illetve tárolni. a rendelkezésre álló nyersanyagok gazdaságosabb, célszerűbb felhasználásában is figyelemre méltó volt az előrelépés, a technológiákat jobban tudták összeegyeztetni a rendelkezésre álló nyersanyagfajtákkal, és így a keresett lakkbőrökből 30 százalékkal többet gyártottak, a nubukbőrgyártás pedig a tavalyihoz mérten megháromszorozódott. összeségében a beszerzéseknél 2,2 millió dollárt takarítottak meg. számottevő, pénzben azonban fel nem mérhető eredmény, hogy a cipőgyárakat és más feldolgozó üzemeket zavartalanabban és jobb minőségű alapanyagokkal láthatják el./mti/

--

- 8 -

8.25/e Hc 940

1008

bb. 12. Könyv a kecskeméti forradalmárokról

a vid fm/tr á/11 La

1968. december 11.

„Aranyhomok”, -könyvtár sorozatot ad ki a 600 éves kecskeméti város tanácsa. a sorozatban megjelentetik az alföldi város forradalmárainak életútjáról írt tanulmányokat is e könyv ismerteti dr. Hollós József, a nemzetközi hírnévű tudós és forradalmár, Tóth László 1919-es újságíró, a nemrég elhunyt neves közéleti személyiség, valamint Hajnal József veterán kommunista és forradalmár újságíró életét, munkásságát. a tanulmányokat a forradalmárok írásaiból összeválogatott szemelvényekkel egészítik ki. a kötet 1969. márciusában, a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulójára jelenik meg./mti/

--

bb. 13. nagyarányú vízrendezés vas megyében

vid cs/mné/ká/11 La

1968. december 11.

A csapadékos éghajlatu vas megyében, ahol a helyi és a pangó vizek évente többmillió forintot kárt okoznak a tsz-eknek az idén 16,3 millió forintot költöttek vízrendezési munkákra. a műszaki átvételeket megyszerte megkezdték. a vízrendezést öt társulat fogja össze, s a munkákra 31 szervezetben külön brigádokat alakítottak. összesen 49 közös gazdaságban építettek csatornákat, vízlevezető árkokat. a nagyarányú munkákat hatékonyan segítette az országos vízügyi hivatal egy holland gyártmányú cserépdren-fektető gépek, amely 5 nagyüzemben 70 kilométer hosszú csőhálózatot fektetett le. a tervek szerint a jövő évben több mint 70 millió forintot költenek vízrendezésre a megyékben./mti/

--

bb. 16. hálózják az apróvadat

a vid cs/mné/ká/11 La

1968. december 11.

A hideg idő beálltával az apróvadban különösen gazdag Duna-Tisza közli tájakon megkezdődött az élővad szezon. évente átlagosan 10 000 fácánt, foglyot és nyulat szállítanak innen az ország más vidékeire illetve exportra. /folyt.köv./

- 9 -

8.30/e Hc 940

1008

bb. 16. / hálózák ... folyt./ il

az élővad befogásra külön területet jelöltek ki, ahol évek óta tilos a fegyveres vadászat. a dunavecsei vadásztársaság kunszentmiklós kunadacs környékén egész évben védi a fogoly-csapatokat, s most százával röptetik hálóba a különösen értékes vad-madarakat. az élőnyulak befogásának kiskunfélegyháza vidékén van a nagy múltja: hatodik éve azonos helyeken feszítik ki a hálókat, s máris több mint félezer tapsifülést fogtak. a fácánok zömét a megye déli tájain hálózák. ezeken a területeken a vadásztársaságok rendszeresen gondoskodnak az utánpótlásról is./mti/

--

bb. 14. „gyári takarmány”, az állattenyésztő telepeknek

vid cs/mné/ká/il la

1968. december 11.

a borsodi vegyi kombinát műtrágya gyáregységében az év elején elkészült új üzemszben kezdték meg a karbamid gyártását. ez a magas nitrogén tartalmu anyag nemcsak műtrágyaként, hanem állati takarmánynak is jól használható. az idén a borsodi vegyikombinát 300 tonnányi takarmányozási célra is alkalmas karbamidot gyárt. az értékes „gyári takarmány”, szállítását megkezdték. a nagyüzemi állattenyésztetek 25 és 50 kilogrammos csomagolásban kapják míg a háztáji gazdaságok a karbamidot 1 kilogrammos polietilén mini-zsákokban szerezhetik be a kereskedelembe./mti/

--

bb. 15. növelik a nagykanizsai sörgyár termelését

a vid cs/tné/ká/il la

1968. december 11.

a balatonparti szórakozóhelyek és nyaralótelepek sörrelátásának javítására tovább növelik a nagykanizsai sörgyár termelését. mintegy 16 millió forintos költséggel bővítik a gyár főző-erjesztő és ászkoló terét, nagy teljesítményű modern palackozó gépsorokat szerelnek fel. a fejlesztés eredményeként évi 60 ezer hektoliterrel több sört tudnak majd gyártani, s az új palackozó gépsorok munkábaállítása révén tovább javíthatják a palackozott sör részarányát. a más fél évre tervezett bővítési, fejlesztési munkák során a nagykanizsai sörgyár európai viszonylatban nagyságrendileg körülbelül a tizedik helyre kerül a gyártástechnológiát illetően pedig máris az elsők közé számítják./mti/

--

- 10 -

8.35/e 4c 940

108

bb. 17. centralizálják szombathely iparát

a vid fm/fné/ká/il lamm

1968. december 11.

szombathelyen, nyugat-magyarország könnyű- és élelmiszeripari központjában centralizálják az ipart. jelenleg a miniatériumi és a tanácsi ipar 63 telephelyen termel, s közöttük mindössze 19 telepen haladja meg a foglalkoztatottak száma a száz főt. ugyancsak decentralizált a 16 kisipari termelőszövetkezet elhelyezkedése, ami nem gazdaságos és településszerkezetiileg sem megfelelő. ezért fokozatosan összevonják a kis telephelyeket, s növelik a műszaki színvonalat, a termelékenységget. a folyamat megkezdődött. a város keleti peremén kialakuló új ipartelepen a vegyipari, a kerámia- és a stíl ruházati vállalat olyan új üzemeket épített, amelyekben több kisebb-korábban a város különböző részein működött - munkahelyet vontak össze. ilyen körülmények között javultak a gazdasági mutatók, s a szövegforgó vállalatok jobban kielégítik a lakosság igényeit.

a jövőben további kislétszámú ipari telephelyeket vonnak össze./mti/

--

bb. 18. hosszulejáratu szerződés a tokajhegyaljai szőlős gazdaságokkal

vid cs/tné/ká/il la

1968. december 11.

a tokajhegyaljai állami pincegazdaság a híres borvidéken eddig hat tsz-el, illetve hegyközséggel kötött hosszulejáratu termelési szerződést. az öt évre szóló megállapodás szerint a pincegazdaság a termés egy részét minden évben átveszi a gazdaságoktól s ezzel termelési biztonságot nyújt, ugyanakkor a többéves „boriskolázáshoz”, szükséges készleteket rendszeresen felvásárolhatja.

a megállapodás alapján a tsz-tagság házi kertjeiben termelt szőlőt, illetve a kipréselt mustot is átveszik. az erdőbényei az olaszliszka és a mádi hegyközségektől tárolást is vállal a pincegazdaság. a pincészetben szakszerűen kezelik a hegyközségek borait, s így a hegyközségek mentesülnek a nagy be-ruházást igénylő építkezésektől.

--

- 11 -

8.45/il

4c 917

108

bb. 19. primórtermesztés félmillió négyzetméter fólia alatt

a vid cs/mné/ká/il la

1968. december 11.

a körös-vidék városaiban és falvaiban készülnek a primór és szabadföldi zöldségtermesztés új idényára. a múlt év december elején teljesítette a következő évre szóló szerződés kötési tervét. a tervek szerint 1969-ben pécs megye termelő üzemei 5 000 vagon zöldségfélét adnak a szabadföldi keretösszegekből a szövetkezeti kereskedelemnek. a primór-termesztő gazdaságok és egyéni termelők többek között 4 millió darab zöldséggel, 1 millió karalábéval, ugyancsak 1 millió csomó paprikával, 1 millió karalábéval, 5 vagon paradicsommal, 70 vagon uborkával, 5 vagon paracicsommal kötöttek szerződést. a termálviz- és földgázfűtéses hajtatóházaikon kívül a jövő évben minden eddiginél több zöldségfélét hajtják fólia alatt. megvásárolta 110 óriás fólia-sátrat állítanak fel a tavasszal, továbbá 7 vagonnyi fóliát rendeltek hagyományos melegágyak takarására. összesen körülbelül félmillió négyzetméternyi területen nevelnek a tavasszal fólia alatt vitamindus friss zöldségfélét. /mti/

bb. 20. csaknem négy milliárd forintos vagyont vesznek számba a hajdusági tsz-ek

a vid cs/tné/ká/il la

1968. december 11.

hajdu-bihar megye termelőszövetkezeteiben megkezdődött az év végi leltározás, amelynek során csaknem négy milliárd forintnyi vagyont vesznek számba. a következő hetekben a megye 164 közös gazdasági készlet zárszámát. a tsz-ek idén több mint 11 ezer vagonnyi kenyérgabonát értékesítettek, a közösből és a háztájiából együttesen 190 ezer sertés került illetve került még a kereskedelmi hálózatba. ezek az adatok mindkét gazdálkodási ágban rekordot jeleznek. kukoricából majdnem két- és félmázsával nagyobb volt a holdankinti hozam, mint tavaly, vagyis a nagyjából azonos termőterületről 350 ezer mázsával több kukoricát takarítottak be. a cukorrépa megyei átlagtermése meghaladta a 200 mázsát. az év végi zárszámadás készítése során számos új létesítményt, sok új gépet is leltárba vesznek a hajdusági közös gazdaságokban. az új létesítmények közül kiemelkedik a nádudvari vörös csillag tsz korszerű sertéstelepe amely évente 7 000 sertést ad az ország „asztalára”. /mti/

- 12 -

bb. 21. termelőszövetkezeti, részvénytársaságok, bananyában

a vid cs/mné/ká/il la

1968. december 11.

az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése biztossághatott a termelőszövetkezeti társulások alakulására bananyában. a vezetők ugyanis felismerték, hogy csak szülőskörü együttműködéssel képesek fokozni a munka termelékenységét, csökkenteni a beruházások költségeit. az év folyamán tucatnyi új feldolgozó, szolgáltató és értékesítő társulás alakult a megyében. a mecsekalja tejtermelő gazdaságai évente két és fél millió liter tejet dolgoznak fel tarcsapusztai üzemükben. az itt készült tejtermékeket a környékbeli falvakban, valamint pécsen és budapesten hozzák forgalomba. a mecsekvidék állattenyésztő szövetkezeteinek husipari vállalkozása évi 6 000-7 000 sertés feldolgozására alakult. a komló feldolgozó üzem indításához a tagszövetkezetek részvényeket jegyeztek: egy-egy részjegy 200 sertést és 15 ezer forintot jelent. a pécsen működő takarmánygazdálkodási társulás - a bananyai takarmánybank - ugyancsak „részvénytársasági”, alapon jött létre. a tagszövetkezetek szántóterületük minden holdja után tíz kiló szemestakarmányt bocsátanak a társulás rendelkezésére, és ebből a takarmányalapról folyósítanak kölcsönöket a rászoruló gazdaságoknak. ezen kívül állattenyésztő, gyümölcsstermelő, lucernatisztogató, feldolgozó, gépjárató és vendéglátó társulások alakultak, s jelenleg újabb termelőszövetkezeti „részvénytársaságok”, szervezésén munkálkodnak. /mti/

bb. 22. „susinkagvár”, beregben

a vid cs/mné/ká/il la

1968. december 11.

a beregi tsz-ek és az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek 3 millió forintos beruházással több évtizedes problémát oldottak meg: közös erővel aszaló-üzemet úgynevezett „susinkagvárat” létesítettek. az üzem elsősorban aszonyokat és lányokat foglalkoztat. napi teljesítménye eléri a 20 mázsát. a zömmel gyümölcsstermesztéssel foglalkozó gazdaságok téli tárolásból eredő vesztesége így teljesen megtérül. az eddig gyakran kárbavesztő gyümölcsfélékből az idén már több mint 10 vagon száritmányt, vagyis susinkát készítenek. a gyümölcs-aszalványt főleg a szovjetunióba exportálják, de karácsony előtt a hazai boltláncokban is nagy mennyiséget árusítanak. az üzem különleges igényeknek is eleget tesz: a penyigei szilvát például aszalás után milotai dió gerezdeivel bélelik s így i különleges ízű, nyersen fogyasztható csomagát adnak a kereskedelemnek. /mti/

- 13 -

9.00/0 4c 911

1018

bb. 23. a mahart balatoni hajózási üzemigazgatósága közli

lk/il bs

1968. december 11.

hogya a jégveszély miatt a fonyód-badacsonyi járatot a mai napon megszüntette. siófok-balatonfüred-tihany közötti előreláthatólag folyó hó 12-én közlekedtet utoljára személyhajót./mti/

--

bb. 24. megkezdődött a gyermekgyilkos bűnyűének tárgyalása

t bc/lk/il bs

1968. december 11.

a fővárosi bíróság szerdán megkezdte bodgál zoltán 41 éves foglalkozás nélküli, többszörösen büntetett előzetű személy bűnyűének tárgyalását.

amint arról a sajtó annakidején hírt adott a homoszexuális hajlamu bodgál junius 16-án megismerkedett a 12 éves blázsik istvánnal, akit később megölt és elhantott. szeptember 10-én a csepeli bistróban nagy józsef 13 éves fiúval kötött ismeretséget, akit elcsalt, majd később megölt, s korábbi áldozata közelében eltemetett. a fővárosi főügyészség aljas indokból több emberen elkövetett emberölés miatt emelt vádat bodgál ellen. a tárgyalás több napig tart./mti/

--

bb. 26. ülést tartott a budapesti pártbizottság

gk/il bs

1968. december 11.

a budapesti pártbizottság szerdán kibővített ülést tartott németh károlynak, a pártbizottság első titkárnak elnökletével. a központi bizottság december 4. -i ülésének határozatai alapján az időszerű nemzetközi kérdésekről katonaimre, az új gazdaságirányítási rendszer háromnegyed éves budapesti tapasztalatairól és az 1969. évi gazdaságpolitikai feladatokról szépvölgyi zoltán, a pártbizottság titkárai tartottak tájékoztatót. a vezetőségválasztások lebonyolításának budapesti tapasztalatait, valamint a budapesti pártbizottság 1969. évi munkatervét venéczai jános, a pártbizottság titkára terjesztette elő. a pártbizottság a napirendeket megvitatta és elfogadta./mti/

--

10.30/il

4e 1170

- 14 -

bb. 25. n.yszáznyolcvan féle villamoskészülék másfél milliárd forint értékben - sajtótájékoztató a kifizetésű kapcsolók konferenciájáról

t tz/lk/il bs

1968. december 11.

a jövő hét első három napján közel félézer szakember foglalja el a technika háza legnagyobb termét, hogy megtárgyalják a korszerű kifizetésű kapcsolókészülékek fejlesztésével és gyártásával kapcsolatos kérdéseket. a magyar elektrotechnikai egyesületnek ezen a konferenciáján 15 előadás hangzik majd el, közülük egy jugoszláv, kettő pedig lengyel szakemberek részéről. a tanácskozáson ugyanis az előzetes jelentések szerint a hazaiakon kívül bolgár, jugoszláv és lengyel szakemberek is részt vesznek majd.

a konferencia jelentőségéről és céljáról szerdán délelőtti tájékoztatták a sajtó képviselőit a tanácskozás rendezői a technika házában.

amint elmondták, a konferencián tárgyalandó kérdések igen nagy jelentőségűek a népgazdaság szempontjából. az erősáramú kifizetésű készülékeket gyártó ipar körülbelül 5 000 dolgozót foglalkoztat, csupán a gyártmányfejlesztéssel hozzávetőleg száz mérnököt és technológust. a kifizetésű készülékek fejlesztésének ugyanis számos bázisa van hazánkban, köztük a villamosipari kutató intézet, a villamos berendezés és készülék művek fejlesztési intézete, a műszeripari és a műanyagipari kutatóintézet, a budapesti műszaki egyetem számos tanszéke, stb. sok sikeres konstrukciójött létre már eddig a kgst együttműködés révén is.

ezeket a készülékeket a népgazdaság igen sok területén alkalmazzák. így a szerszámgép-vezérléseknél, az automatikáknál, a hajók és daruk berendezéseinel, a szénaszárítókban, a kávéfőzőkben, stb. a bazi ipar 480 típusban gyártott termékei évente 1,5 milliárd forintos értéket képviselnek, amihez még 120 millió forint értékű behozatal járul./mti/

--

11.32/il

4e 1170

- 15 -

bb. 27. időjárásjelentés

gk/il

1968. december 11.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 13 órakor:

hideg idő

az északkelet felől áramló hideg levegő elárasztotta szárazföldünk legnagyobb részét. ennek következtében közép Európában, így a Kárpát-medencében is napközben sem emelkedett a hőmérséklet csúcspontja minusz 1 foknál magasabbra. ugyanakkor dél-Európában és a Brit-szigeteken felhős, változóköny, enyhe időjárás uralkodik. a Szovjetunió európai területén tovább tart a hideg idő, ma hajnalban sokfelé minusz 20-30 fokig hűlt le a levegő, több helyről havazást jelentettek. hazánkban kedden északon derült, délen felhős idő volt. a déli és nyugati határvidéken kisebb havazások voltak. a lehullott csapadék sehol sem éri el mérhető mennyiséget. a hőmérséklet napközben általában plusz 1 - minusz 4 fokig emelkedett. szerda hajnalra a délnyugati, déli megyékben minusz 4 - minusz 9, máshol minusz 10 - minusz 16 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a nyugati és délnyugati megyékben többfelé havazással felhős, máshol derült, száraz idő volt. a hőmérséklet 11 órára minusz 2 - minusz 7 fokig emelkedett.

Budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke minusz 2,4 fok volt, 3,8 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag.

Ma 12 órakor Budapesten a hőmérséklet minusz 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, mérsékelten emelkedik.

Várható időjárás csütörtök estig: időnként megnövekedő felhőzet, főként a délnyugati, nyugati megyékben havazással. mérsékelt északkeleti, keleti szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 6 - minusz 11 fok között, az északkeleti megyékben minusz 15 fok körül. Legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön minusz 1 - minusz 6 fok között.

a Duna vízállása Budapestnél 148 centiméter./mti/

12.20/11

- 16 -

el 13-8

bb. 28. szakácstalálkozó Kecskeméten - tizennyolc ételkülönlegesség a zsűri előtt

a vid cs/tné/ká/il bs

1968. december 11.

Kecskeméten a toronyház étteremben kedden és szerdán hat megye - Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Hajdu-Bihar, Pest és Szolnok - vendéglátóipari vállalatának konyhaművészei vetélkedtek. a versenyel egybekötött tapasztalatcsere célja az volt, hogy az ételválasztékot olyan tájleltő magyaros különlegességekkel bővítsék, amelyek eddig nem szerepeltek az étlapokon. az alföldi szakácmesterek ezúttal 18 ételkülönlegességgel vettek részt a vetélkedőn. a verseny „mezőnyében”, a többi között ott volt a magyaros töltött tojás, a csipős betyárfalat, a jász-kunsági sertéskaraj, és még sok jellegzetesen alföldi csömege. a háromfogásos ételsort különféle rétesek és egyéb tésztafélék egészítették ki. az öttagú bíráló bizottság a Csongrádi módra készített fogasszeletet, a Debreceni töltött flekkent és a Szatymazi turósgombócot sorolta a legjobbak közé. készítőkük Kóna Csaba, a Debreceni alföldi vendéglátó vállalat szakácmestere. ugyancsak sikert aratott a Körösi módra készített halmáj, valamint a Ceglédi mészáros-rosztélyos. a versenyen szereplő inyenc étkeket a vendégek is megrendelhették./mti/

bb. 31. teljesítették évi tervüket: ezer tonnával több acélárú a gépiparnak

vid cs/tné/ká/il bs

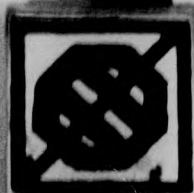
1968. december 11.

A Lenin-konaszati művek nuzó-hőkezelő gyárreszlegének dolgozói szerda reggelre teljesítették idei termelési és szállítási tervüket. az év hátralévő napjaiban mintegy ezer tonnányi huzott- és hántolt acélárut adnak terven felül a gépiparnak, körülbelül 10 millió forint értékben./mti/

14.40/11

- 17 -

el
15.20/11

bb. 29. a somogyi pusztákat bekapcsolták a telefonhálózatba

vid cs/tné/ká/1l bs

1968. december 11.

két évvel ezelőtt a posta somogy megyei távközlési Üzemének dolgozói megkezdtek a puszták telefonhálózatának kiépítését, s a tervek szerint december végére kellett volna befejezniük a hálózatépítést. a posta műszaki dolgozói a párt megalakulásának félévszázados évfordulója tiszteletére vállalták, a munkák gyorsítását, s így már december 11-én, szerdán befejezték a nagyszabású építést.

a megye valamennyi 50-nél nagyobb lélekszámú települését ezzel bekapcsolták az ország telefonhálózatába. a pusztai hálózat kiépítésére kétféle forintot költöttek, s ebből a helyi tanácsok, valamint a lakosság hozzájárulása meghaladta a fél - milliót./mti/

--

bb. 30. téli kikötőbe vonulnak a balatoni halászhajók

a vid cs/tne/il ká bs

1968. december 11.

a hirtelen beköszöntött kemény hidegek nyomán balaton víztükrén megjelentek az első jéglemezek, a déli part sekély sávját pedig, 50-100 méteres szélességben, jégártya borítja. szerdán megkezdődött a motoros halászhajók bevonulása a síófo-ki kikötőbe. a balatoni halászati vállalat közlése szerint az idei halászat jó eredménnyel zárult: nemcsak halakból 21, keszegből és gardából 121 vagonnyit fogtak ki. a balatonszemesi brigád az utolsó munkanapon érte el az utóbbi évek legjobb eredményét: egyetlen húzással csaknem 100 mázsányi pontyot húztak partra.

a halászhajók téli kikötőbe vonulnak, ahol hozzáfogtak a hajók, hálók javításához, karbantartásához. készítik a jégvermeket is, hogy a nyári meleg napokra legalább 300 vagonnyi jeget raktározzanak el./mti/

--

- 18 -

14.48/1l

el
1535 Dme

bb 32. állásfoglalások a szolidaritás fórumain - újabb ajándékok a harcoló hazafiaknak - a dél-vietnami nemzeti felszabadítási frontot köszönti az ország népe

i di/gk-lm sr

1968. december 11.

országszerte megkezdődött a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának 8. évfordulóját köszöntő eseménysorozat. a társadalom legkülönbözőbb rétegeinek képviselői a szolidaritás újabb fórumain csatlakoznak a béke világtanács kezdeményezéséhez és sorakoznak fel a szabadságukért, függetlenségükért fegyvert fogott hazafiak oldalán. ezuttal is világméretű összefogás részeként bontakozik ki hazánkban az agresszió elleni tiltakozás új akciója, amelynek gyűlései és más demonstrációi százezrek állásfoglalására teremtenek alkalmat. a városok és falvak lakói mindenütt testvéri szeretettel üdvözlik a hazafiakat, akik az elmúlt hónapokban is nagyszerű sikereket értek el az amerikai betolakodókkal és csatlósokkal vívott küzdelemben. ezzel egyidejűleg sürgetik a párizsi négyes tárgyalások mielőbbi megkezdését, s elítélik az amerikaiak halogató taktikáját. követelik, hogy az egyesült államok is ismerje el a dél-vietnami nemzeti felszabadítási frontot, a dél-vietnami nép igazi, egyetlen jogos képviselőjét, a déli országrészben is vessen véget agressziós cselekményeinek, s vonja ki saját és csatlós csapatait dél-vietnam egész területéről.

a következő napokban nagyobb megmozdulásokra kerül sor többek között recskén, dorogon, nagybátonyban, pápán. ifjúsági demonstrációkat tartanak többek között karácsondon, pécsen és mórhalmon. mezőberényben magyar-vietnami barátsági napot rendeznek, amelyre meghívják a hazánkban tanuló vietnami diákokat is. a váci fiatalok nagygyűlésén egymillió forint értékű gyógyszert és textiliát adnak át jelképesen a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front képviselőinek. ajándékot a magyar ifjúság szolidaritási csekk számlájára befizetett adományokból küldi a hazafiaknak a kisz központi bizottsága. a fővárosban a 4-es számú autójavító vállalat ifjúkommunistái is a szolidaritás szép példájával köszöntik a dnff évfordulóját. társadalmi munkában rendbehoztak, valósággal újjávarázsoltak egy nysa típusú mentőautót, amelynek azt a hivatást szánták, hogy dél-vietnamban hirdesse a magyar fiatalok proletár internacionalizmusát. december 21-i szolidaritási gyűlésüket az ajándék átadásával avatják még emlékezetesebbé.

/folyt.köv./

15.16/lm

-19-

el
1535 Dme

bb 32. / állásfoglalások a... 1. folyt./-ju

a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front évfordulójának tiszteletére kibontakozott eseménysorozat kiemelkedő állomása lesz a budapesti dolgozók december 20-i nagygyűlése. az új csapeli munkásotthonban sorra kerülő demonstráción ünnepélyesen bejelentik, hogy a hazafias népfront országos tanácsa és az országos béketanács két 200 ágyas tábort kórházzal és egymillió forint értékű gyógyszerrel ajándékozza meg a dél-vietnami nép szabadságharcosait. az életet mentő felszereléseket és berendezéseket a magyar nép testvéri szolidaritását, lankadatlan segítőkészséget bizonyító adományokból, t teremtették elő. ezzel egyidejűleg további két 200 ágyas tábort kórházat és nagy mennyiségű gyógyszert nyújtanak át jeltképesen a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front képviselőinek: az ajándékok beszerzését a budapesti dolgozók szolidaritási csekkszámájára befizetett milliók tették lehetővé.

az ernst muzeumban nagyszabású kiállítás nyitlik a vietnami nép, a dél-vietnami szabadságharcosok életét, helytállását, világraszóló sikereit bemutató dokumentumokból. az anyag egy részét a vietnamban járt magyar küldöttségek hozták magukkal. a filmszínházakban országsszerte műsorra tűzik a vietnamból szülő riport- és dokumentumfilmeket. ünnepi megemlékezéseket tartanak az évforduló alkalmából a vietnami hősookról elnevezetti szocialista brigádok tagjai. az amerikai agresszorok gaztetteiről és a vietnami nép szabadságharcáról kiállítást rendeznek számos üzemi, falusi művelődési házban és klubban is.

a magyar békemozgalom és a társadalmi, illetve tömegszervezetek közös új akciójának eseményein kívül minden olyan más összejöveten, előadásán is szó esik a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának évfordulójáról és annak jelentőségéről, amelyen a nemzetközi élet időszerű kérdéseivel foglalkoznak. december 21-én az országos béketanács elnökségének ülésén összegezik a legutóbbi demonstrációk és a magyar békemozgalom idején egész tevékenységének tapasztalatait. /mti/

15.43/szb

-20-

15.43/szb
15.43/szb

bb 33. magyar békedelegáció utazott stockholmba

k di/gk/-s sr bs

1968.december 11.

dr. réczai lászlónak, az országos béketanács alelnökének vezetésével küldöttség utazott szerdán stockholmba a nemzetközi vietnam-konferencia munkáját folytató állandó bizottság kezdeményezésére december 13 és 15 között sorra kerülő nemzetközi tanácskozásra. a „vietnam, 69” nemzetközi mozgás, mottóval összehívott konferencián, amelyen számos nemzetközi szervezet is képviselteti magát, a vietnami nép iránti szolidaritás további erősítésének, az agresszió elleni tiltakozás még szélesebb körű kibontakoztatásának tennivalóiról és programjáról folytatnak majd eszmecserét a küldöttek.

a magyar küldöttséget pethő tibor, az országos béketanács alelnöke és sebestyén nándorné, az országos béketanács titkára bucsuztattaa ferihegyi repülőtéren./mti/

bb 34. háromszorosan teljesítették jubileumi vállalásukat a baranya megyei állami gazdaságok

a vid-cs/tná/-s ká bs

1968.december 11.

baranya megye állami gazdaságaiban összegezték a párt és a kimsz jubileumának tiszteletére indított munkaverseny eredményeit. a nagyüzemek dolgozói elhatározták, hogy - a hozamok növelésével, illetve a költségek csökkentésével - 14 millió forint terven felüli tiszta nyereséget érnek el az idén. megállapították, hogy mind a tíz baranyai állami gazdaság teljesítette, sőt túlteljesítette vállalását. kenyérgabonából 600, husból 140 vagonnal, tejből egymillió literrel, tojásból egymillió darabbal adtak többet az ország, asztalára, mint amennyit egész évre terveztek. az idei munkaverseny egyik lényeges vonása, hogy nemcsak több, hanem egyúttal jobb árut is adtak a gazdaságok, s így a tervezettnél sokkal nagyobb minőségi felárhoz jutottak. a tíz állami gazdaság többletnyeresége 45 millió forint, vagyis a dolgozók háromszorosan teljesítették vállalásukat. a gazdaságokban most zajlanak az év végi termelési tanácskozások, amelyeken értékelik az idei munkaverseny tapasztalatait, s egyúttal szétosztják a versenyjutalmakat. a tanácskozásokon elhatározták, hogy 1969-ben, a tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója tiszteletére, folytatják a versenyt, s az idejéhez hasonló teljesítményeket érnek el./mti/

15.40/lm

- 21 -

15.40/lm
16.02/Dm

bb 38. üzemlátogatások, termékbemutató, pályaválasztási hét a sütőiparban

t kf/kf szb bs

1968. december 11.

a fővárosi sütőipari vállalat a sütőipar népszerűsítése érdekében a pályaválasztási hét során december 19-ig üzemlátogatásokkal egybekötött termékbemutatót rendez a százados uti kenyérgyárban. a mindennapi kenyérünk szempontjából fontos eseményt szerdán néna ottó vezérigazgató nyitotta meg, s egyben tájékoztatta a sajtó képviselőit a vállalat munkaerő helyzetéről, gondjairól.

a fővárosi sütőipari vállalat komoly erőfeszítéseket tesz, hogy a budapesten a napi szükségletének megfelelő 50-55 vagonnyi kenyeret és 2 millió péksüteményt a kellő időre elkészítse. a növekvő igények kielégítése érdekében elsősorban a sütőipar gépesítésére, automatizálására törekednek, de több szakmunkásra is szükségük van. jelenleg ötezren dolgoznak a vállalatnál, azonban ezenfelül még rendszeresen 250-300 szakmunkásra lenne szükség. eddig évente 60-80 ipari tanulót szerződtettek, a következő években azonban, 1975-ig évente 140-150 tanulóra lesz szükség a megfelelő szakmunkás-utánpótláshoz.

a fiatalok képzésére a vállalat egyre nagyobb összegeket fordít. anyagiakkal, sport, kulturális és egyéb szórakozási lehetőségek megteremtésével igyekszik kedvet csinálni a ma már nem divatos, nem könnyű, de fontos, felelősségteljes szakmához. ezért egyebek között emelik a tanulók ösztöndíját, a vidékről jelentkezőket kollégiumban helyezik el, s későbbi „megtartásuk”, érdekében munkásszállás építését is tervezik.

a pályaválasztási hét során mintegy 1500-2000 általános iskolást várnak, akiket elvisznek a százados uti, a lágymányosi és a petneházy utcai kenyérgyárba, megmutatják a gyerekeknek a sütőipar teljes gyártmányválasztékát, mintegy 170 féle termékét reprezentáló kiállítást, megismertetik velük a sütőipari szakma követelményeit, előnyeit. /mti/

15.58/szb

-22-

1600-Duy

-bb 35. bolgár textilgépek kiállítása budapesten

t sz/gg-lm bs

1968. december 11.

szerdán a technika házában jordan georgiav, a bolgár népköztársaság nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa jelenlétében megnyitott a szófiai technoexport külkereskedelmi vállalat kiállítása. a bemutatón a bolgár textilgépgyártó ipar készítményeivel ismerkedhetnek meg a magyar szakemberek.

a kiállítás megnyitása előtti sajtótájékoztatón benzsamen varon docens, a technoexport vezérigazgatóhelyettese elmondotta: tekintettel arra, hogy bulgáriában nagy hagyományokkal rendelkezik a textilipar, szükségessé vált, hogy be rendezkedjenek a legfőbb géptípusok gyártására. az első bolgár gyártmányú textilgépek 1966-ban érkeztek magyarországra, a textilipari kutatóintézet nyolc hónapon át vizsgálta a szövőautomatákat és kedvező véleményezése alapján ez évben az újpesti magyar pamutiparban üzembe helyezték az első tíz szövőgépet. e biztató kezdet után jelentkeznek most olyan kiállítással, ahol az áruajánlat szélesebb választékát mutatják be: szeretnék, ha gépeik nagyobb felvevőpiacává válnék magyarország. eddig a szovjetunió és néhány más szocialista országon kívül pakisztánba, algeriába, afganisztánba, törökországba, chilébe és marokkóba szállítottak textilgépeket és megkezdtek a komplex gyárak exportját is. a bolgár népköztársaságban két nagy gyár rendezkedett be textilgépek gyártására, ezeket most rekonstruálják, bővítik, és 1970-től a jelenlegi 1500 pamutszövőgép helyett 4 500-at, a 20 000 fonórész helyett százezret bocsátanak ki és ugyancsak nagymértékben fokozzák a többi géptípus előállítását. a kgsi-n belül bulgáriára szakosították a konfekciógépek egy részének gyártását és átveszik az ndk-tól a szövőgépek előállítását és a megállapodás szerint a bulgáriában készülő gépekkel ellátják majd a z ndk-beli üzemeket is. /mti/

--

bb 42. szabolicsi pedagógusküldöttség utazott lengyelországba

vid-fm/mné-lm ká

1968. december 11.

a lengyel pedagógus szakszervezet swidnicai területi bizottságának meghívására - abari attilának, a szakszervezetek szabolics megyei tanácsa titkárának vezetésével - szerdán pedagógusküldöttség utazott szabolics-szatmár megyéből lengyelországba. a küldöttség négy napot tölt lengyelországban, tanulmányozza az ottani szervezet munkáját és megkötöi az 1969. évi csere-üdvözlési szerződést. /mti/

--

16.05/szb

-23-

1610-Duy

péter jános beszéde

szb bs

1968. december 11.

sajátságos módon időszerű az európai béke és biztonság kérdéseivel összefoglalóan foglalkozni éppen a jelenlegi nemzetközi helyzetben, amikor a növekvő feszültségek hatása alatt az alaptalan optimizmust és illuziókat tápláló hangok a témával kapcsolatban elcsendesedtek. vagyis, amikor kevesen beszélnek az európai béke és biztonság kérdéseiről - kezdte előadását péter jános.

most a hivatalos megnyilatkozások nemzetközi fórumokon - szocialista országokban és kapitalista országokban egyaránt - az európai béke és biztonság ügyének nem annyira a tervei-vel, mint inkább a veszélyeztetettségével foglalkoznak.

akkor, bizakodó megnyilatkozások idején, a mi központi bizottságunk és kormányunk azokkal tartott, akik a felületi jelenségek kedvező látszataival szemben óvatosságra intettek és arra figyelmeztettek, hogy a felszíni viszonylagos nyugalom alatt a rendezetlenség állapotában vannak mindazok a kérdések Európában, amelyekben nagy veszélyek lappanganak s amelyekből bármely pillanatban éles feszültségek robbanhatnak ki és mivel a két fő katonai csoportosulás legnagyobb erői ide összpontosulnak, itt minden nemzetközi konfliktus közvetlenül vezethet világháborúhoz, a termonukleáris erők összecsapásához.

ma viszont, a feszültségek felszíni növekedése s az európai békével és biztonsággal kapcsolatos megnyilatkozások elcsendesedése idején, a mi központi bizottságunk és kormányunk azokkal tart, akik biztosak abban, hogy a növekvő feszültségek felszínre alatt ma is rendületlenül élnek és hatnak azok az erők, amelyek eddig, a második világháború óta eltelt időszak sok változása között és veszélyei ellen meg tudták őrizni a békét Európa népei számára, sőt meg tudják érteni a feltételeit annak is, hogy az európai békét intézményesítetté tegyék.

a külügyminiszter ezután a nagy októberi szocialista forradalomnak a hatását elemezve rámutatott arra, hogy a szovjet-unió léte a két világháború között, már lehetővé tette Európa népei számára - amelyek története egyértelmű a szakadatlan háborúk történetével -, hogy a háborúk közti szünet meghosszabbodjon és az elkerülhetetlen második világháború idejére a szemben álló erők frontja a haladás és a demokrácia hível javára alakuljon, de a háború kitörésének megakadályozására még nem volt lehetősége.

/folyt.köv./

16.10/szb

-24-

16.10.1968
Dy

péter jános az európai béke és biztonság tartalmának meghatározásával összefüggésben rövid történeti visszapillantást tett a háborúra vonatkozó nemzetközi jogrendszernek a békére vonatkozó jogrendszerre alakulásáról; majd megvilágította a béke és a biztonság fogalmainak kapcsolatát a társadalmi és erőviszonyok alakulásával. majd így folytatta:

a feszültségek minden ujkeletű növekedése s a nato-hatalmak fenyegető megnyilatkozásai ellenére ma is van reális alapja az európai béke és biztonság megszilárdítására irányuló szinte törekvéseknek. mindennek az alapvető magyarázata abban van, hogy a szocialista világrendszer fő erői itt vannak Európában. a másik magyarázata pedig az, hogy a nyugat-európai országokban is - akár nato-tagok, akár semlegesek - növekszik annak tudata, hogy objektív gazdasági és politikai érdekeik is követelik valamilyen újfajta biztonsági rendszerben az összeurópai együttműködésben való részvételt. ezen az objektív tényen mit sem változtat a jelenlegi hidegháborús hullám.

a második világháború óta merőben megváltozott európai viszonyok között reálisan úgy lehet keresni és munkálni a biztonsági rendszer kialakítását, ha felmérjük, hogy honnan, milyen veszélyek fenyegetik az európai országok biztonságát s milyen intézményes védelmet lehet a veszélyek ellen megszervezni, és hogyan lehet az európai országok nemzetközi közös felelősségvállalását és együttműködését intézményesíteni, az általános világhelyzet javítása érdekében is.

kezdem a legközvetlenebbel, időben leginkább ujkeletű veszélyekkel.

a nato miniszteri tanácsa 1968. november 15-én és 16-án brüsszelben tartott ülésén egész sor határozatot hozott az egyesült államok európai katonai jelenlétének fokozására, az európai tagállamok katonai tehervállalásának növelésére, s a résztvevők újabb gyanúsításokat és fenyegetéseket juttattak ki- fejezésre a varsói szerződés tagállamaival szemben.

mindebben mi a reális veszély és mi az, ami csak pillanatnyi zavarkeltési kísérlet?

/folyt.köv./

16.15/szb

-25-

16.15.1968
Dy

bb 40. /péter jános... 2. folyt./-Lm

a nato katonai szervezetének, a tagállamok részvételének az erősítése - az erőviszonyok nagyobb és általános összefüggéseit figyelembe véve - nem jár ugyan együtt a fegyveres konfliktus közvetlen veszélyével, bár az ilyen veszélyeztetést is növeli, káros következménye inkább abban van, hogy a nato-intézkedések gátakat emelnek az olyan európai biztonsági rendszer lehetőségeinek kutatása és feltárása elé, amely nem a szemben álló katonai csoportosulások ugynevezett erőegyensúlyán, hanem a különböző társadalmi rendszerű európai országok együttműködésén alapulna.

egyes nato-országok képviselőinek a nemzetközi gyanakvást és feszültséget szító megnyilatkozásai részben fékezik, részben lehetetlenné teszik az európai szocialista országok és a nyugat-európai kapitalista országok kormányai között a politikai eszmecsereét.

a nemzetközi bizalmatlanság szításának egyik nato-jelzője, a csehszlovákiai események kapcsán az az állítás, mintha a szocialista országok részéről valami újfajta doktrína került volna kidolgozásra és alkalmazásra az országok szuverenitásának rovására és közös védelmének erősítésére. ennek a nato-teóriának az eredete neveltséges módon egy fordításbeli félreértésre nyúlik vissza. az 1968. évi ENSZ-közpülés általános vitájában a szovjetunió kormányának képviselőjében gromiko elvtárs a szocialista országok együttműködésével és közös védelmével kapcsolatban használta ezt az orosz kifejezést: „szocialiszticheszkije szodruzsesztvo”, és ezt egyes angol fordítások „socialist commonwealth”, kifejezéssel adták vissza, vagyis szocialista nemzetközösség. ez a kifejezés a nemzetközi politikai és - történelmi - irodalomban már régóta a brit gyarmatbirodalom országainak az ugynevezett egymáshoz tartozása fogalmának a meghatározására foglaldott le. tanulmányok egész sora jelent már meg az ENSZ-közpülés vitája óta annak vizsgálatára, hogy ennek a kifejezésnek az alkalmazása mi újat jelenthet a szocialista országok egymáshoz való viszonyának alakulásában. holott az orosz kifejezés magyarul szocialista baráti közösséget, vagy szocialista baráti együttműködést jelent s hosszú évek óta ismert kifejezés mind az orosz nyelvű, mind a más nyelvű szocialista politikai irodalomban.

/folyt.köv./

16.20/szb

1980.04

-26-

bb 40. / péter jános... 3. folyt./-ju

a szocialista országok kétoldalú és többoldalú szerződéses és szövetségi rendszereikkkel - a varsói szerződést és a kgt-t is ideértve - szuverén államok, baráti közösséget alkotnak, egymást kölcsönösen segítve és minden veszély ellen egymást kölcsönösen védve.

nincs tehát új „doktrína”, ami van, az régi a ebből egyes agresszív imperialista körök már többször kaptak leckét. amit most csehszlovákiával kapcsolatban egyes imperialista körök megtanultak, azt más feltételek alatt és más körülmények között már többször tapasztalhatták. ilyen lecke volt számukra az ötvenes évek elején a koreai háború. ilyen lecke most a vietnami agresszió. Európában hasonló lecke volt az 1953. évi berlini puccskísérltet, majd 1956-ban egyrészt Lengyelország másrészt Magyarország. a „doktrína”, abban áll, hogy a történelmet nem lehet visszafordítani. ahol a szocializmus győzött - ott végérvényesen győzött. van elég éberségünk, elszántságunk, akaratunk és erőnk ahhoz, hogy bármiféle kísérltetet, amely bármelyik szocialista ország sorsát vissza akarja fordítani, a szocialista országok közös erejével kudarcra ítéljük. és ez az egész emberiség javát is szolgálja.

a termonukleáris háború veszélyéről az utóbbi időben általában kevesebb szó esik a nemzetközi témájú előadásokban, mintha régebben. ez részben indokolt, részben nem. beivódott a közgondolkodásba.

a világ minden táján, hogy a termonukleáris hatalmak elrettentő ereje tartja féken az olyan konfliktusok veszélyét, amelyek termonukleáris összeütközésbe torkolthatnának. ebben sok az áttatás és a megtévesztés. ha a szovjetunió nem fejlesztette volna ki a védelemre és a megtorlásra alkalmas haditechnikai erejét, akkor már súlyos katasztrófákat szenvedett volna sok nép, a világ sok táján. és ha a jelenlegi nemzetközi viszonyok között a szocialista világrendszer építményét az imperialista beavatkozásnak valóban sikerülne meggyengíteni, az erőviszonyok ilyen változása az agresszív törekvések, a nemzetközi konfliktusok és a termonukleáris háború veszélyének a növekedésével járna együtt.

a csehszlovákiával kapcsolatos eljárásban mi az európai biztonság védelmét, a nagyobb nemzetközi konfliktus és a termonukleáris háború veszélyének megelőzését kerestük. végső kifejtésben ezeknek az eseményeknek a hatása ezt is fogja szolgálni annak ellenére, hogy átmentileg egyes nyugati hatalmi körök ürügyül használják a nemzetközi feszültségek növeléséhez.

/ folyt. köv./

16.20/Lm

- 27 -

JK

bb 36. nyers rezső látogatása kecskeméten

a vid-fm/tné-ju ká bs

1968. december 11.

Szerdán kecskemétre látogatott nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, a város országgyűlési képviselője, a megyei tanács épületében Erdősi József, a bács-kiskun megyei pártbizottság első titkára, dr. Varga János, a megyei tanács vb. elnöke, valamint a megye és a város több más vezetője fogadta Nyers Rezsőt, aki ezután vitavezetőként részt vett a megyei műszaki hetek alkalmából megrendezett kerekasztalkonferencián. A megbeszélésen a gazdasági élet helyi vezetőin kívül ott voltak az országos tervehivatal, az országos anyag és árhivatal, a pénzügyminisztérium, a magyar nemzeti bank, az mszmp központi bizottsága gazdaságpolitikai osztályának és több megyei pártbizottságnak a képviselői is. Megvitatották az új gazdasági mechanizmus egyes közgazdasági szabályozóinak problémáit. Többek között szó esett a tanácsai költségvetésről, a hitelpolitikáról, a kis- és középvüzetek, illetve az iparilag elmaradt vidékek fejlesztéséről, referátumok hangzottak el az anyagellátás, a fogyasztás és az export-import időszakos kérdéseiről, valamint a kertészeti gazdaságok mellék-, illetve segédüzemi tevékenységéről. A konferencia résztvevőinek kérdéseire Nyers Rezső válaszolt.
/mti/

..-

bb 37. együttműködési megállapodást írtak alá a mém és a lengyel mezőgazdasági minisztérium között

t jf/lk-ju bs

1968. december 11.

Dr. M. Jagielski-t, a hazánkban tartózkodó lengyel mezőgazdasági minisztert szerdán fogadta Fehér Lajos, a minisztertanács elnökhelyettese. A szívélyes légkörben lezajlott találkozón ott volt dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter is.

A fogadás után a mém váci utcai bemutató termében dr. Dimény Imre és dr. M. Jagielski miniszterek aláírták a két ország mezőgazdasági minisztériumai közötti gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési megállapodást. Az aláírásnál ott volt Jan Kiljanczyk budapesti lengyel nagykövete és dr. Gergely István mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes.
/ folyt. köv./

17.00/-s

- 28 -

le
17.30 Dny

bb 37. / együttműködési megállapodást ... 1. folyt./-ju

A megállapodás értelmében a két ország mezőgazdaságának együttműködése még szorosabb lesz. Több területen koncentrálnak a kutató tevékenységet, rendszeresebbé teszik a szakembereket és a minisztériumok eljuttatják egymáshoz a műszaki-tudományos információkat és dokumentációs anyagokat. Lehetőség nyílik a kutatási, a fejlesztési és a növényesítési kooperációra is.

A jegyzőkönyv aláírása után dr. M. Jagielski miniszter a sajtónak elmondotta, hogy a megállapodást elsősorban azért tartja jelentősnek, mert a lengyel és a magyar szakemberek közös erővel gyakorlati problémákat is megoldhatnak. Egyebek között új szentesítési technológiák kialakításánál adottak a kooperáció lehetőségei. A két ország burgonyatermesztőinek összefogása is gyakorlati eredményeket ígér. Közös feladat lehet a triticales növénynek - a buza-rozs kereszttézésnek - nagyüzemi elterjesztése is.
/mti/

..-

bb 39. fiatal házaspárt gázolt az autó

t fe/lk-ju bs

1968. december 11.

A IX. kerületben a soroksári ut és a hentes utca kereszteződésében Horváth Péter 22 éves műszerész személygépkocsijával elütötte Balla László 23 éves géplakatost és 22 éves felségét. A férfi a helyszínen meghalt, felesége a kórházba szállítás után hunyt el. A halálos gázolás ügyében rendőrségi vizsgálat indult.

Ásotthalom község határában egy motorkerékpár halálra gázolta a kerékpárját Toló Nyári Imréné 56 éves tsz-tagot. /mti/

..-

16.58/szb

-29-

le
KPN Dny

bb 41. felrobbant a házilag készített olajkályha

vid-fm/mné/-s ká la

1968. december 11.

szombathelyen, a hosszú utca 3. számú házban felrobbant egy házilag készített olajkályha. ettől meggyuladt a szoba butorzata, s az ott tartózkodó horváth imre 65 éves nyugdíjas súlyos égési sebeket szenvedett. a tüzet a szomszédoknak sikerült eloltaniuk. horváth imrét életveszélyes állapotban szállították kórházba. a baleset okának megállapítására vizsgálatot indítottak./mti/

--

bb 43. 80.000 forint értékű vásárlás a x. országos miskolci képzőművészeti kiállításon

vid-fm/mné/-s ká la

1968. december 11.

„félidőhöz” érkezett a x. országos miskolci képzőművészeti kiállítás. eddig csaknem ötezren tekintették meg a több mint 200 olajfestményt, illetve grafikai művet, valamint a félszázánál több szobrot és éremt bemutató tárlatot. a különböző intézmények eddig 80.000 forint értékű művet vásároltak meg. a „házigazda” - miskolc megyei jogú város tanácsa - több mint 50.000 forintért vásárolt különféle műalkotásokat, amelyekkel majd a közmuvelődési intézményeket, klubokat, valamint az épülő iii. kerületi tanácsházát díszítik./mti/

--

bb 44. kibővítették a bábolnai állami gazdaság exportjogát

1 sz/lk/-s la

1968. december 11.

a bábolnai állami gazdaság 1968. január 1-vel jogot kapott arra, hogy lovakat és naposcsibát exportáljon. a külkereskedelmi miniszter újabb döntése alapján 1969. január 1-től tovább bővítheti külkereskedelmi tevékenységét, exportálhatja a baromfitenyésztési és technológiai rendszereket - az ehhez szükséges épületeket, felszereléseket, szaktanácsadást, hibrid-állományt, stb. - beleértve a technológiához szükséges takarmánykoncentrátumok és premixek értékesítését is.

ezt a tevékenységét a gazdaság csakis nem-szocialista viszonylatokban és nem kizárólagos joggal gyakorolhatja./mti/

--

16.55/lm

- 30 -

18.15. Du

bb 45. tanácskozás a gyermek- és ifjúságvédelem helyzetéről

vid-fm/mné/-s ká la

1968. december 11.

a fejér megyei tanács és a fejér megyei kisz-bizottság végrehajtó bizottsága szerdán a gyermek- és ifjúságvédelem helyzetéről tárgyalt. megállapították, hogy az illetékes állami és társadalmi szervek eredményes munkát végeznek ezen a téren, de szükséges, hogy a jövőben tevékenységüket jobban összehangolják, s a megyei ifjúságvédelmi munkabizottság keretében al-bizottságokat is létrehozzanak. megállapították továbbá, hogy évről-évre növekszik az állami gondozásba vett gyermekek száma. a gyámügyi hatóságok vizsgálata szerint ennek oka a válások nagy száma és sok esetben a felnőttek túlzott alkohol fogyasztása.

szó esett a tanácskozáson a „pártfogó szülők”, tevékenységéről is, akiknek száma megyében meghaladja a háromszázat. elhatározták, hogy a „pártfogó szülőket”, évente egyszer összehívják, és megbeszélik velük, milyen segítséget kérnek tőlük a gyermek- és ifjúságvédelemben./mti/

--

bb 46. gőzzel melegített tejesvagonok, koks-kályhák a rakódókon

1 kf/-s la

1968. december 11.

a budapest és vidéke tejipari vállalat munkájában az első komolyabb hideg egyelőre nem okozott fennakadást. a tejeszállítmányok a mínusz 10 fokot még jól bírták. az ország távolabbi részéből, például nyíregyháza körzetéből érkezett néhány tartályvagon azonban „gőzölni”, kellett, hogy a megfagyott küldemény kiengedjen. a rakodómunkások azonban már fáztak, egész éjjel égtek a rampákon a koks-kályhák, s a kocsik indulásakor már minden dolgozó kapott meleg teát. éjjel 1-3 óra között kihordták az első kannás szállítmányokat s időben indultak a tejespalackokkal megrakott kocsik is. budapest szerdán rendben megkapta a sima hétköznapi igény szerinti 480 000 liter tejet.

a vállalat telepein felkészültek a tartósabb hidegre, s a zavartalan tejeszállításra. számitani lehet azonban arra, hogy ha marad a hideg, az üzletekbe később jut el a palackos tej. a rendelkezés szerint ugyanis kemény hidegben nem rakhatják le az utcán a palackokat - a fagy szétrepeszti azokat - s így meg kell várni a boltnyitásokat. ennek megfelelően felkészültek arra, hogy az első fordulóiban szükség esetén több kannás tejet adnak a boltoknak./mti/

17.00/lm

- 31 -

18.15. Du

bb 48. öten veszítették életüket gázmérgezésben

i fe/lk-lm la

1968. december 11.

székesfehérvárott, józsef attila utca 11. szám alatti lakásán tergina kázmér 70 éves nyugdíjas tanár és 64 éves felesége a gáztűzhelyen mosófazékban vizet melegített. az idős házaspár nem vette észre, hogy a kifolyt víz eloldotta a lángot. gázmérgezésben a helyszínen mindketten meghaltak.

orth lászló 28 éves agrármérnök, keszthelyi lakos és horváth zsuzsanna 23 éves gyógypedagógus egy balatonmárián levő nyaralóban töltött egy napot. a férfi a bután-gázpalack vezetékeit szabálytalanul szerelte a kályhába, s emiatt gázömlés következett be. mindketten a helyszínen meghaltak.

a péti nitrogénművek hígsv üzemében - üzemzavar miatt - gázömlés történt. a villanyszerelési munkát végző lukacsik miklós 25 éves villanyszerelő és szabó albert 36 éves villanyszerelő, várpalotai lakosok gázmérgezésben szenvedtek. lukacsik miklóson a kórházba szállítás után az orvosok már nem tudtak segíteni, meghalt, szabó albert állapota életveszélyes. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

bb 49. külön autóbuszok győrbe

k hbj-lm la

1968. december 11.

a győr-ferencváros bajnoki labdarugó mérkőzésre az ibusz külön-autóbuszokat indít. a résztvevőknek a mérkőzésre ülőhelyet biztosítanak. jelentkezni az ibusz-irodáknak lehet./mti/

bb 50. dr. heller lászló akadémikus előadása

k tz/ lk-lm la

1968. december 11.

szerdán délután a magyar tudományos akadémia székházában felolvasó ülést tartott a műszaki tudományok osztálya.

az ülésen dr. heller lászló akadémikus, egyetemi tanár tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást „a gázturbina adta új lehetőségek a távhőellátás és a villamosenergiacsucs egyidejű fedezésére„ címmel./mti/

17.05/lm

- 32 -

de
KisDny

bb 51. fao erdészeti tanfolyamot rendeznek vas megyében

vid-os/tné-lm ká

1968. december 11.

az ensz mezőgazdasági és élelmezésügyi világszervezete, a fao 1970-ben tanfolyamot rendez vas megyében a fejlődő országok erdészei számára. a tanfolyam előkészítésére oscar fugallí, a fao növénytermesztési osztályának vezetője kedden és szerdán sárvárra és a károni arborétumba látogatott. megbeszélést folytatott a vas megyei erdészeti szakemberekkel az erdészeti-nemesítés, a fenyőmag-termesztési és nyárfa-gazdálkodási témákat felölelő többhetes tanfolyam szervezési kérdéseiről. a tervek szerint a világ minden tájáról érkeznek majd erdészek a tanfolyamra./mti/

..-

bb 52. megemlékezés miskolcon a dnff megalakulásának évfordulójáról

vid-fm/mné-lm ká

1968. december 11.

a miskolci nehézipari műszaki egyetem kisz-bizottsága szerdán az egyetem főépületének rektori fogadjában ünnepséget rendezett a délvietnami nemzeti felszabadítási front megalakulásának 8. évfordulója alkalmából. az ünnepségen megjelent és a dnff harcairól előadást tartott hoang ha, a dnff budapesti állandó képviselője kulturális és tájékoztatói osztályának vezetője./mti/

..-

bb 53. dunai halászok segítik a tsz-ek halgazdálkodását

a vid-os/tné-lm ká

1968. december 11.

a tsz-ek komárom megyei területi szövetségének kezdeményezésére szerdán együttműködési megállapodást kötött az esztergomi uszófalú htsz és négy halászzattal is foglalkozó komárom megyei közös gazdaság. a gazdag tapasztalatokkal rendelkező halászati szövetkezet, amelynek működési területe a dunán komáromtól szobig terjed, sokoldalú segítséget nyújt a halgazdálkodásban kevésbé jártas, de halastavakkal rendelkező mezőgazdasági tsz-eknek. a megállapodás szerint közösen alkalmaznak egy halászati agronómust, együttesen kutatják fel és szerzik be a legolcsóbb takarmányokat, vásárolják az ivadékot, majd - gondos piackutatás után - közösen értékesítik a haltermést./mti/

..-

17.10/lm

- 33 -

de
KisDny

bb 40. /péter jános ... 4. folyt./-lm

a ténybeli helyzet megértéséhez egy jövőbeli, köztes dátumból kell kiindulni: 1969-ben ér véget a nato-szerződés első huszéves ciklusa, s a szerződés rendelkezései értelmében akkor lesz lehetőségük a tagállamoknak, hogy a szerződést megreformálják, kötelezettségeiken változtassanak, vagy a szerződés kötelékéből kilépjenek.

mi, a varsói szerződés tagállamai, az enyhülés legcsekélyebb jeleinek mutatkozása esetén, minden alkalommal új meg új ajánlatokkal fordultunk a nato-hoz, mint szervezethez, s egyes tagállamokhoz külön-külön és csoportosan, hogy keressük az európai béke és biztonság problémáinak olyan megoldását, amely szükségtelenné teszi a katonai szervezetek fenntartását. ezeket párhuzamosan a kormányzati, társadalmi és parlamenti találkozókon sok fórumán, az ENSZ-közgyűlések általános politikai vitáiban a szocialista országok részéről ésszerű javaslatok hangzóttak el az európai kérdések rendezésére, ösz-európai biztonsági konferencia előkészítésére vonatkozóan.

ezeknek a során mi volt a tapasztalatunk egyes nato-országokkal kapcsolatban? nemcsak a nato tanácsüléseiben, hanem más, közös gazdasági, politikai, parlamenti és társadalmi szervezetekben is hangsúlyozták, nyilvánosságra hozott határozatokban is, a nato katonai szervezetének erősítését, fokozták a nyugat-európai gazdasági, politikai, társadalmi, parlamenti szervezetek tömörítését, elkülönülését és diszkriminációját a kelet-európai országokkal szemben. a nato szervezetének 1969 utánra való átmentését szorgalmazó militarista körök még ahhoz a cinikus játékhoz is folyamodtak, hogy elhitették egyes szövetségesekkel: a nato-ra a nyugat-németország szövetséges szomszédainak a védelme érdekében is szükség van, mert a nato kerete tartja pórdízen a nyugatnémet militarizmust és akadályozza meg, hogy saját atomfegyvere legyen. mindez világossá teszi azt, hogy az ésszerű javaslatokat elutasító és a nato átmentésére, sőt meg erősítésére törekvő körök a csehszlovákiával kapcsolatos eseményeket csak ürügyül használják arra, hogy eredeti céljaik megvalósítását megkönnyítsék.

/folyt.köv./

17.16/lm

- 34 -

de
H. Duj

bb 40. /péter jános ... 5. folyt./-ju

az európai béke és biztonság ügye ilyen helyzetben természetesen azt követeli meg tőlünk, hogy éberségünket, készenlétünket, katonai védelmünket, a varsói szerződés keretében működő katonai együttműködésünket fokozzuk és erősítsük.

de e jelenségek mögött változatlanul számon tartjuk azokat a ma is élő és ható tényezőket, amelyek a korábbi kedvező, a nemzetközi helyzet javulását segítő jelenségeket előidézték.

sokat elemzett ténye a második világháború óta eltelt időszaknak, hogy az erőviszonyok alakulása, a feszültségek és enyhülések váltakozásai hullámszerűek. az éles konfliktusos időszakokat felváltja egy-egy enyhültebb időszak, amelyet a két és többoldalú tárgyalások erősödése jellemez a szemben álló felek között - hangsúlyozta péter jános.

a tárgyalások lehetőségei új időszakának - folytatta előadását - az a körülmény ad kedvezőbb feltételeket, hogy a szocialista országok ellen irányuló újfajta támadás esélyeihez fűzött illúziók jelentős mértékben változnak. ezt az újfajta támadást magyarországi szóhasználatmal mi fellazítási kísérletnek szoktuk nevezni. a nemzetközi politikai irodalomban azonban ennek vannak már újabb nevei is. nevezik ezt az új módszert békés ellenforradalomnak, csendes ellenforradalomnak, a békés uton való változtatás módszerének, a kapitalista rendszer békés uton való visszaállítását utjának.

a sokféle árnyalatu imperialista elképzelések lényege a következő:

elérhető olyan nemzetközi helyzet kialakítása - mondják a tőkés világ legújabb „teoretikusai”, - amelyben az amerikai egyesült államok váltathatja a fegyveres konfliktust a szovjetunióval. az ilyen elburjánzott imperialista, militarista propagandánézetek szerint a következő ut vezetethet ehhez a helyzethez: egyik vagy másik európai szocialista országban nyugat-európai országoknak olyan erős gazdasági, kulturális és politikai bázist kell kialakítaniuk, hogy ennek a szocialista országnak a helyzete, fejlődése minél inkább a nyugati gazdasági együttműködéstől függjön.

/folyt. köv./

17.30/szb

-35-

de
H. Duj

bb 40. /péter jános... 6. folyt./-szb

ilyen helyzetben gyengíteni kell a kommunista párt vezető szerepét. Lehetővé tenni fokozatosan más pártok felujítását és megjelenését a közéletben. fokozatosan és békés úton fel kell bomlasztani a szocialista gazdasági és társadalmi életpatformákat. ezt követően, az így fellazított szocialista országból kiindulva kell hasonló folyamatot elindítani valamelyik másik, a folyamat iránt fogékonyságot mutató szocialista országban.

amint a korábbi támadási kísérletek kudarcot vallottak és utólag irreális, naiv ábrándozásoknak bizonyultak, ennek az új támadási szakasznak a kísérletei is csődöt fognak mondani. igazán veszélyesek csak akkor lennének, ha a szocialista országok pártjai, kormányai, tömegei nem lennének eléggé éberek a megfélemlítési kísérletekkel szemben. mégis van kártékony hatásuk. ha ugyanis bármelyik nyugati partnerünk akár kétoldalú kapcsolatainkról, akár az európai béke és biztonság kérdéseiről azaz a hátsó gondolatokkal tárgyal velünk, hogy ezt a naiv új bomlasztási kísérletet sikerre szeretné juttatni, akkor az ilyen tárgyalások nem a valódi európai problémák reális megoldásához visznek közelebb, hanem csak ködösítenek és illúziókat táplálnak.

a mai európai politikai és társadalmi viszonyok között, hogyan lehet meghatározni az európai béke és biztonság jelenlegi tartalmát, a megszüntetésére irányuló törekvések reális és elérhető célját és milyen utakat, módszereket lennének kijelölni a céljuk elérésére?

mindenekelőtt újra kell kezdeni a tárgyalásokat. minden szinten és minden kategóriában. kormányok között, parlamenti vonalon, társadalmi szervek között. nyíltan és őszintén kell beszélni minden problémáról, de világos, hogy a mai történelmi realitásokból kell kiindulni.

akár kétoldalú, akár többoldalú csoportos tárgyalásokra kerül sor, a céljuk az lehet, hogy a két- és többoldalú kapcsolatok javítása és szélesítése útján olyan viszonyokat teremtsünk Európában, amelyek között egyik európai ország sem tartja szükségesnek saját biztonsága érdekében a katonai szövetségi rendszerek fenntartását, hanem kellő biztosítékot lát a különböző rendszerű országok közös testületeinek a tevékenységében a felmerülő viták békés rendezésére.

/folyt.köv./

17.35/szb

-36-

bb 40. /péter jános... 7. folyt./-szb

ennek a rendszernek a kialakítása az európai országok saját ügye ugyan, de úgy kell kialakítani, hogy más kontinensek minden érdekelt országa, köztük az amerikai egyesült államok és maga az egyesült nemzetek szervezete is tiszteletben tarthassa.

európa keretei között a német kérdésre vonatkozó nézeteltérések és ellentétes vélemények gátolják főként az előrehaladást az össz-európai biztonsági rendszer megteremtése felé. mi sok tárgyalást folytattunk a legutóbbi években európa kapitalista országainak sok képviselőjével. minden alkalommal foglalkoztunk a német demokratikus köztársaság elismerésének kérdésével is. ugyanis éppen a német demokratikus köztársaság nemzetközi elismerését tekintjük a leglényegesebb nagy lépésnek az európai béke és biztonság szavatolása felé. két világháborúért a német militarizmus és annak szövetségesei hordozzák a fő felelősséget. ha nem létezne a német demokratikus köztársaság, akkor ma már nyugat-európa teljhatalmu katonai és gazdasági diktátora a német militarizmus és monopolizáció lenne. történelmi szükségességnek tekintjük tehát a német demokratikus köztársaságot és nagy megbecsüléssel tekintünk hazai és nemzetközi eredményeire.

a bonni kormány magatartása gátolja leginkább az európai béke és biztonság felé vezető utunkon az előrehaladásunkat. ezért európa népeinek közös érdeke és ügye a német szövetségi köztársaság vezető tényezőit arra bírni, hogy magatartásukat és törekvéseiket a mai európai történelmi tényekhez igazítsák, vegyenek részt az európai biztonsági rendszerre irányuló nemzetközi együttműködésben.

ezen az úton az a döntő lépés, európa népeinek békéje és biztonsága azt követeli meg, hogy a két német állam egymást kölcsönösen elismerve vegyen részt az európai biztonság megszüntetésének a keresésében és a német kérdés megoldásának a kialakításában.

a német szövetségi köztársaság érdeklődik a duna bizottságban való tagsága lehetőségéről. világos, hogy ha a német szövetségi köztársaság úgy kívánna a bizottság tagja lenni, mint a német nép ugynevezett egyedüli képviselője, akkor a magyar népköztársaság nem tudna a német szövetségi köztársaság kérése ügyében pozitívan állást foglalni.

/folyt.köv./

17.35/Lm

- 37 -

te
18.02.04

bb 40. / péter jános... 8. folyt./-ju

a magyar népköztársaság és a német szövetségi köztársaság kormányközi megállapodása alapján országainkban kölcsönösen hivatalos kereskedelmi képviselőket működtetünk. a gazdasági kapcsolatok mindkét fél számára hasznosan fejlődnek. de úgy ítéljük meg, hogy nem szolgálná az európai béke és biztonság ügyét, ha a kapcsolatok bővítésében és a diplomáciai kapcsolatok létrehozásában előre haladnának. ebben az álláspontunkban újra megerősített bennünket a nato legutóbbi brüsszeli miniszteri tanácsülésén tanúsított magatartása a német delegációnak. ez a delegáció volt a legharciasabb. védelmet ajánlott fel olyan országoknak, amelyek veszély nem fenyeget, s a nato védelmét nem kéri, illetve éppen a nato védelme következtében éreznék biztonságukat bizonytalannak, mert a nemzetközi éleződő feszültségek frontvonalába kerülnek. el is hártotta mindegyik az ajánlatot. a német szövetségi köztársaság volt a legaktívabb a nato szervezeti és katonai erősítésének követelésében, és legelőkezőbb a pénzügyi támogatás fokozásában. hogyan fér ez össze a kiesinger-kormány „ujj, keleti politikájának ugynevezett béketörékvésével?

ha a német szövetségi köztársaság illetékes vezető tényezői valóban részt akarnak venni az összeurópai biztonság munkálásában, és ha a német egység helyreállítását komolyan akarják venni, akkor tudomásul kell venni a megmásíthatatlan történelmi tényeket, a német demokratikus köztársaság létét, a két német állam mai határait, s berlin különleges státusát. mindezeket felülbe kell bizonyítani a nemzetközi közvélemény előtt a valóban békés szándékait, ha azok tényleg békések.

van-e lehetőség szocialista és kapitalista országok között tartós együttműködésre, közös biztonsági rendszer létrehozására, s biztonságuk és békéjük együttes intézményesítésére? - tette fel ezután péter elvtárs a kérdést. a választ így fogalmazta meg:

/ folyt. köv./

17.42/Lm

- 38 -

le
Boo-Duy

bb 40. / péter jános ... 9. folyt./-ju

a különböző rendszerű országok, szocialista és kapitalista országok közös felelősségvállalásának és közös akcióinak klaszszikus történelmi példája a szovjetunió és az egyesület államok, valamint a velük szövetséges és társult hatalmak antifasiszta koalíciója a második világháború alatt.

ma ismét indokolt, lehetséges és szükséges is a bizonyos értelmű közös felelősségvállalás szocialista és kapitalista országok között. ez most nem annyira a közös ellenség, mint inkább a közös veszélyek ellen irányul.

az világos, hogy az európai biztonsági rendszer és annak keretében a különböző rendszerű országok együttműködése nem egyik napról a másikra, nem hamar és nem könnyen alakul ki. sokféle kedvező feltétel megteremtéséért kell még dolgoznunk.

ezután a magyar külügyminiszter hazánk feladatairól szólt:

külpolitikánk legalapvetőbb irányelveihez tartozik egyrészt kapcsolataink minél szorosabbra fűzése a szocialista világregndszer országaival, elsősorban a szovjetunióval, másrészt a szocialista világregndszer országai egységének munkálása.

európai politikánk a különböző rendszerű európai országok békés egymás mellett élésének és együttműködésének erősítésére, a kétoldalu szövetségi rendszerek útján az új európai biztonsági rendszer megteremtése felé vezető ut egyengetésére irányul.

/folyt.köv./

17.45/Lm

- 39 -

le
Boo-Duy

bb 40. /péter jános ... 10. folyt./-lm

aláhuzta a varsói szerződés szervezete és a kgst erősítésének fontosságát, majd rámutatott: az összeurópai együttműködés a szomszédos országok kétoldalu kapcsolatainak, jószomszédi viszonyainak a fejlődésén keresztül ölthet testet. éppen ezért mi a különböző rendszerű európai országok együttműködését közvetlen környezetünkben igyekszünk munkálni. ezért beszélünk mi a közép-európai és duna-völgyi országok együttműködésének fokozásáról. magyarországi és ausztriai kapcsolataira úgy tekintünk, mint az európai béke és biztonság megszilárdítása felé vezető uton különleges figyelmet érdemlő kérdésre.

a nemzetközi béke és biztonság megszilárdításáért, ennek keretében az európai békéért és biztonságért, a termomukleáris háboru veszélyének kiküszöböléséért csak kompromisszumok árán és útján lehet előrehaladni. így jött létre a moszkvai részleges atomcsendegyezmény, a most elfogadott atomsorompó-egyezmény, a világűr békés felhasználására vonatkozó megállapodás és ilyen lépések további sorozatával képzelhető el - kompromisszumról kompromisszumra - a szocializmus és a béke világméretű győzelme.

bonyolult uton haladunk. sok veszély között. növekvő nemzetközi feszültségek árnyai alatt keressük az előrehaladás következő lépéseinek lehetőségét. ma minden nagyobb jelentőségű nemzetközi esemény bonyolultságát az jellemzi, hogy együtt van benne a feszültség növekedésének és enyhülésének, a konfliktusok veszélyeinek és a tárgyalások lehetőségének a csirája. mi az enyhülések és a tárgyalások csiráinak ápolására törekszünk./mti/

..

17.50/lm

- 40 -

le
Boo-Duj

bb 57. péter jános előadása az mszmp politikai akadémiáján
x vi/gk szb la
1968. december 11.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága politikai akadémiáján szerdán délután az építők rózsza ferenc művelődési házában péter jános külügyminiszter, az mszmp központi bizottságának tagja tartott előadást „az európai biztonság kérdései”, címmel. az előadás előtt dr. ajtai miklós, az mszmp politikai bizottságának póttagja, a kormány elnökhelyettese mondott bevezetőt. a hallgatóság soraiban ott volt politikai és társadalmi életünk több vezető személyisége.

péter jános előadásának rövidített változatát mai bb 40. számú kiadásunkon közöltük. a beszéd embargóját feloldjuk és egyben a szövegre a következő javításokat adjuk:

a harmadik bekezdés első sorában a szöveg helyesen:

... idején, központi bizottságunk...

ugyanennek a bekezdésnek az alulról számított negyedik sorában a mondat helyesen: ... robbanhatnak ki. innen kezdve a bekezdés végéig a szöveg törlendő. a tudósítás tehát így hangzik: .... robbanhatnak ki.

ma viszont a feszültségek...

a negyedik bekezdés harmadik sorában a szöveg helyesen:

... idején, központi bizottságunk...

az ötödik bekezdés negyedik, illetve ötödik sorában a gondolatjel közötti mellékmondat kimarad. a szöveg helyesen tehát:

... népei számára, hogy a háboruk közötti...

a második folytatás első bekezdésének első öt sora törlendő. ez a bekezdés helyesen a következőképpen kezdődik:

a nato intézkedések káros következménye inkább abban van, hogy azok gátakat emelnek az olyan európai biztonsági rendszer...
/mti/

..

17.55/lm

- 41 -

le
Boo-Duj

bb 47. hajnali mínusz 10 fok körül

ö nbj/gk szb la

1968. december 11.

a hajnali mínusz 10 fok körüli hőmérséklet már nagyobb feladatok elé állítja a közműveket és a közlekedést.

a vízművek tájékoztatása szerint az utóbbi napokban lényegesen csökkent a kutak vízhozama, ezért fokozottabb mértékben kell igénybe venni a felszíni vízművet. a főváros ezekben a napokban napi 670 000 köbméternyi vizet igényel, s ezt a meglehetősen nagy vízmennyiséget sikerül is a telepekről a hálózatba juttatni. a duna vízének hőmérséklete körülbelül plusz 2 fok körül mozog, tehát még nem indult meg a jégkásásodási folyamat, ha azonban továbbra is ilyen hideg lesz, a felszíni vízmű dunába épített rácsozata is könnyen „lefagy”, az idén - próbaképp - a rácsozat körülúszó pontonokat helyeznek el, s ezekkel próbálják megakadályozni, vagy legalábbis lassítani a rácsozat körül az összefüggő jégmező kialakulását.

a gázművek arról adott hírt, hogy míg december 3-án /plusz 2,1 fokos átlaghőmérsékletnél/ 1 467 000 köbméter gázt fogyasztott budapest, addig december 10-én /mínusz 2,5 fokos átlaghőmérsékletnél/ 1 765 000 köbmétert. számolni kell azzal, hogy a fogyasztás napról-napra növekszik - ahogy hűlnek ki a lakások falai. az igényeket az előjelek szerint a gázművek nagyobb nehézség nélkül ki tudja elégíteni. nyomatékosan felhívják azonban a házak kezelőit, hogy a pinceablakokat mindenütt sürgősen hozzák rendbe, mert a vezetékek majdnem minden esetben ott dugulnak el, ahol a földből kiágazó cső hideg térségbe, tehát a hiányos ablaku pincékbe ér.

a közlekedésnek viszonylag kisebb ellensége a száraz hideg, mint az ónos eső és a vékony hóréteg. a garázsokban azonban most már bőségesen akad tennivaló. mínusz 5 fokig szakaszosan, kemény hidegben pedig egész éjjel járatják az autóbuszok motorjait, a légvezetéseket éjszakára víztelenítik, szerdára virradóra is egész éjjel dolgoztak a szerelők, s ennek köszönhető, hogy üzemkezdéskor nagyobb késedelem nélkül forgalomba állíthatták a kocsikat. számolni lehet zuzmarával, ködtelecsapódás okozta sikossággal, ezért éjszakánként elsősorban a hegyi vonalakon urh adó-vevő készülékkel ellátott órjáratok cirkálnak és szükség esetén rögtön intézkednek az utak szórására.

a balatonon szerdán véget ért a hajózási idény, csütörtöktől nem járnak már a kompok sem szántód-rév - tihany-rév között. a balatonról a hajókat sürgősen a teletőkbe kellett irányítani, mert megkezdődött az erős jégképződés. a dunán a hideg egyelőre nem okoz nehézségeket a hajózáásban - a teletöket előkészítették a hajók fogadására -, ellenben az alacsony duna-vízállás miatt szinte az egész dunán csak félig terhelt közlekedhetnek az uszályok. /mti/

--

18.05/szb

-42-

ll
1930y

bb 54. a bkv közleménye

k/hbj/-s la

1968. december 11.

a budapesti közlekedési vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy december 12-én 23 órától 13-án reggel 4 óráig vágánykorszerűsítési munkálatok miatt a 44-es jelzésű villamosok baross tér és moszkva tér, a 67-es jelzésűek részben pestujhely és thököly ut, részben baross tér és szarvas tér, a 68-as jelzésűek pedig részben kerepesi ut és bosnyák tér, részben baross tér és mórincz zsigmond körtér között közlekednek.

a baross tér és bosnyák tér között autóbuszokkal tartják fenn a forgalmat./mti/

--

bb 56. előadás a magyar-jugoszláv kereskedelmi kapcsolatok alakulásáról, fejlesztésének perspektívájáról

k sz/hné/-s la

1968. december 11.

a magyar kereskedelmi kamara jugoszláv tagozatának szervezésében szerdán a külkereskedelmi minisztériumban lantos dezső, hazánk belgrádi kereskedelmi tanácsosa a kamarai tagvállalatok vezetői részére előadást tartott a magyar-jugoszláv gazdasági, kereskedelmi kapcsolatok eddigi alakulásáról, tapasztalatairól és a továbbfejlesztés perspektíváiról. a tájékoztató része volt annak az előadássorozatnak, amelyet a magyar kereskedelmi kamara szervez, hogy informálja az érdekelt vállalatok szakembereit egy-egy ország piaci lehetőségeiről./mti/

--

bb 57. v.d. szmirnov professzor,

gg/-s la

1968. december 11.

a leningrádi műszaki egyetem rektora a művelődésügyi minisztérium meghívására két hétig hazánkban tartózkodott. magyarországi tartózkodása során vidéki és budapesti egyetemeket, tudományos intézeteket látogatott meg. elutazása előtt fogadta dr. polinszky károly, művelődésügyi miniszterhelyettes./mti/

--

18.05/Lm

- 43 -

ll
1930y

bb 55. zajlik a tiszta - négy szakaszon áll a jég - befejeződtek a jégkármentési előkészületek

i sb/lk-ju la

1968. december 11.

az északkeleti hideg légtömegek gyorsan lehűtötték a tiszta és a mellékfolyók vizét. kedden már megjelent a jég a vizen és szórványos zajlás kezdődött. szerdán pedig a felső-tiszának több mint 300 kilométer hosszú szakaszáról jelentettek zajlást. tokaj, tuzsér és vásárosnamény térségek négy szakaszán már 8-12 kilométeres álló jégmező keletkezett. gyenge jégzajlást indult a szamoson, a fekete- és költös-körösön, s kisebb-nagyobb megszakítással már beállt a jég a krasznán, a hernádon, a zagyván, a sajón, a berettyón, a sebes- és a hármás körösön. a balaton és a velenicei-tó partmenti szakaszain is 1-3 centiméter vastag jég fedte be a vizet. a duna víziútja még jégtelen, csupán az állóvizjellegű soroksári duna-ágot és a felső szakaszon néhány hasonló mellék-ágot takar vékony jégréteg. a duna mellékfolyói közül az ipoly az első, amelyen megkezdődött a zajlás.

az országos vízügyi hivatal árvízvédelmi szolgálata a sok évtizedes statisztikai feljegyzések alapján számolt azzal, hogy a több éves nedves időjárás átváltott a szárazabb évek periódusába, amely télen nagyobb lehűlést, s így a folyókon a szokásosnál korábbi zajlást eredményez. ennek megfelelően készültek fel a jégveszély elhárítására is. az idén tovább korszerűsítették a jégmegfigyelést. a zajlás megkezdődésének és a beállt jég felszakadásának - tehát a másodlagos zajlásnak - időszakában ezen a télen „már” menetrend szerint, naponta felszállnak a vízügyi repülőgépek és feltérképezik a jégviszonyokat, hogy előbb tájékoztassanak a tortaszok kialakulásáról. a hírközlés fejlesztésére üzembiztosabb és nagyobb hatósugarú urh-készülékekkel váltották fel a vízügyi szolgálat rövidhullámú rádióberendezéseit. pannoni térségében új reléállomást helyeztek üzembe, s így végig a magyar dunaszakaszon mentén, s a jugoszláv oldalon vukovárig urh-összeköttetést tarthatnak a földi állomások, a jégtörőhajók és a felderítő repülőgépek között,

szükség esetén a dunán dunaföldváról a déli országhatárig hét jégtörőhajót állítanak munkába, s a jugoszláv vízügyi szervezettel kötött megállapodás alapján négy magyar jégtörőt küldenek a jugoszláv szakaszra, hogy egyengessék a magyar szakasztól levonuló jég utját. a hajók javítását és felszerelését még novemberben befejezték, tehát az első parancsra már elindulnak állomáshelyükre. az árvízvédelmi és belvízvédelmi központi szervezet az övn és évm közbányák 19 jégrobbantó csoportja is felkészült a bevetésre. több mint 28 tonna robbanóanyagot és a töltetek lerakásához szükséges lékek kivágására 17 500 lékrobbantó perforátort helyeztek készletbe. kidolgozták azt a jégrobbantási módszert, amelynek alapján ezen a télen már helikoptereket is felhasználhatnak a munka meggyorsítására. /mti/

18.18/szb

-44-

1952 Du

bb 58. a jövő évi tervről, az üzemi demokráciáról és a szakszervezetek programjáról tárgyalt a szakszervezetek országos tanácsa

t sl/gg-lm la

1968. december 11.

szerdán az édosz székházában ülést tartott a szakszervezetek országos tanácsa.

blaha béla elnöki megnyitója után első napirendi pontként párdi imre, az országos tervhivatal elnöke és dr. beckl sándor szot titkár az 1969. évi népgazdasági tervről és az ezzel kapcsolatos szakszervezeti feladatokról számolt be.

párdi imre egész sor ténnyel illusztrálta, hogy új gazdaságirányítási rendszerünk bevált, alkalmasnak bizonyult a szocialista tervgazdálkodás továbbfejlesztésére, a helyi öntevékenység fokozására.

a problémák egy részét azonban még nem sikerült megoldani. a keresletet még mindig nem tudják kielégíteni számos cikkből, például építőanyagból, korszerű ruházati termékekből, bútorközből. feszültségek tapasztalhatók a beruházási piacon. az egyensúlyi helyzet létrehozását nehezíti, hogy a folyamatban levő beruházások állami terhei a számítottnál nagyobbak és a vállalatok pénzforrásai is meghaladják az előre feltételezett mértéket. 1968 végén várhatóan 90 egyedi nagy beruházás kivitelezése lesz folyamatban, amelyek összesen 84 milliárd forintba kerülnek, s befejezésükhöz ebből 50 milliárd forintra lesz szükség.

a helyzet javítása érdekében törekszünk az építő- és építőanyagipari kapacitások bővítésére, ugyanakkor az is szükséges, hogy a vállalatokat a beruházások iránti túlzottan nagy kereslet csökkentésére ösztönözzék.

a tervhivatal elnöke ezután elmondotta, hogy 1968-ban a vállalati jövedelmezőség meghaladja a tervezettet. a vállalatoknál körülbelül 13 milliárd forinttal több nyereség képződik a számítottnál, ebből mintegy ötmilliárd forint a vállalati pénzforrásokat bővíti.

/folyt.köv./

18.20/lm

- 45 -

1952 Du

bb 58. / a jövő évi ... 1. folyt./-ju

a fejlesztési alap körülbelül 24, a részesedési alap 26 százalékkal lesz magasabb a tervezettnél. ezt nem tekinthetjük egyértelműen pozitívnak, mert a nagyobb nyereség jelentős része nem a termelés hatékonyságából, vagy a minőség javításából származik, hanem abból, hogy az árakban a tervezettnél nagyobb a nyereségnágyad, s az állami támogatás is szélesebb körű volt, mint ahogy a z kívánatos lett volna. a többletnyereségnek mintegy 50 százaléka a vállalatok munkájától független tényezőkből adódik. mivel a túlzott állami támogatás nem ösztönzi a vállalatokat a termelés szerkezetének, az árak minőségének javítására, indokolt, hogy jövőre szűkítsék a támogatást. ezt az elvet kell érvényesíteni a hitelpolitikában is.

ezután rámutatott, hogy a gazdaság növekedésének olyan üteme kívánatos, amelyben a termelés minőségi elemei, a gazdaságosság, a termelékenység, a termelés és a piac összhangja dominál. gazdaságpolitikánk legfontosabb tétele a lakosság életkörülményeinek fokozott javítása. a fogyasztás folyamatos növekedése fontos politikai érdek és egyben nélkülözhetetlen feltétele a valóságos egyensúlyi helyzetnek és a gazdasági fejlődésnek.

dr. bekl sándor, a szot titkára elmondotta, hogy az új gazdaságirányítási rendszer országos szinten jól funkcionál, azonban a vállalatokon belül még többnyire a régi irányítási elvek érvényesülnek. ezért nagy figyelmet kell fordítani a vállalatokon belüli munkamegosztás ésszerűbb kialakítására. az új mechanizmus hatására érződik a szocialista munkaversenyben, előtérbe került a munka hatékonysága, a jövedelmezőség, a nyereség növelésének célja. a vállalati és üzemi vezetők azonban nem élnek eléggé ezzel a lehetőséggel, nem mindenütt mondják meg a dolgozóknak, hogy mit várnak tőlük, melyek a legfontosabb helyi célok. általában azonban a jubileumi verseny jó eredményeket hozott, s a szakszervezetek a kormány vezetőivel egyetértésben helyesnek tartják, hogy e verseny ne fejeződjék be, hanem folytatódják tovább a tanácskozási időszak 50. évfordulója tiszteletére.

a szot titkára ezután az ujitómozgalomról szólt, amely az év első felében jelentősen visszaesett. az ujitások megvalósításának és elismerésének forrásaival és az elszámolás módjával kapcsolatban a szakszervezetek javaslatot tettek a kormánynak. a kormány vezetőivel legutóbb folytatott megbeszélésen a szot elnökség ismét szóba hozta e kérdéseket.

/folyt.köv./

18.30/szb

-46-

1935 Dny

bb 58. / a jövő évi ... 2. folyt./-ju

a javaslatokkal a kormány vezetői egyetértenek, így a kérdés rendezésére remélhetőleg rövidesen sor kerül, s ha késve is, kiadják majd az országos találmányi hivatal és a szot elnökségének már több hónappal ezelőtt elfogadott irányelveit, amelyek utmutatóul szolgálnak az 1969-70 évi vállalati ujitási szabályzatok elkészítéséhez.

ezután arról szólt, hogy a szakszervezetek milyen módon vesznek részt a népgazdasági tervek készítésében. az elképzelések szerint 1969 áprilisában vagy májusában a szot megvitátja majd a negyedik ötéves terv koncepcióit. ezért felhívják a szakszervezeteket, hogy a jövő év elejéig dolgozzák ki javaslataikat, terjesszék elő elképzeléseiket, elsősorban a dolgozók élet- és munkakörülményeivel összefüggő kérdésekben.

a szot titkára kitért a szakmunkásképzésre is, amelynek reformja rövidesen várható. a szakszervezetek ezzel kapcsolatban többek között javasolják, hogy a miniszterek a szakmunkástanulók élet- és tanulóviszonyával kapcsolatos kérdéseket a jövőben csak az érintett szakszervezet meghallgatása után szabályozhassák.

a beszámoló ezután részletesen taglalta az elosztás és az ösztönzési rendszerek néhány kérdését. megállapította, hogy a lakosság ellátása az év folyamán alapvető fogyasztási cikkekből lényegében zavartalan volt, a még tapasztalható hiányok felszámolását lehetőségeikhez képest a szakszervezetek is segítik. a szakszervezetek rendszeresen vizsgálják az ország áruellátását, a termékek minőségét, s ha intézkedésre van szükség, erre felhívják az arra illetékesek figyelmét. az árszínvonal országosan megfelel a tervezettnak, indokolt azonban, hogy ne csak globálisan figyeljék az árakat, hanem elemezzék azoknak a legfontosabb tömegfogyasztási cikkeknek és szolgáltatásoknak az egyedi árait is, amelyeknek változása nagymértékben befolyásolhatja a dolgozók különböző rétegeinek megélhetését. a szakszervezetek létrehozták a központi ártanácsadó és árellenőrző bizottságot, a vállalatoknál is alakulnak hasonló bizottságok. szükséges, hogy a szakszervezeti választások befejezése után szervezeten ismertessék meg e bizottságok vezetőit feladataikkal, hogy jól védhessék a dolgozók érdekeit.

/ folyt. köv./

18.40/Lm

- 47 -

1935 Dny

bb 58. /a a jövő évi... 3. folyt./-Lm

ezután bekl sándor arról szólt, hogy a vállalatoknál nem használják ki kellőképpen az anyagi ösztönzés lehetőségeit. a dolgozók tájékozottak ugyan a nyereség-gazdálkodás általános feltételeiről, a részesedési alap számszerű alakulásáról, annak felhasználásáról azonban kevesen tudnak. a nyereségek egyébként a vállalatok számára általában kedvezően alakultak. ebben közrejátszott az is, hogy a tervezésben meglévő lazaságok az év során felszínre kerültek. emiatt szükségesnek látszik az új mechanizmus indulásakor adott egyes kedvezmények felülvizsgálása, az indokolatlan állami dotáció megszüntetése. az 1968-as esztendő egyik negatívuma, hogy nem alakult kedvezően a termelékenység, nem gazdálkodtak megfelelően az élő munkával. ezt azonban nem lehet teljes egészében az új gazdaság-irányítási rendszerrel összefüggésbe hozni. hasonló volt a helyzet a korábbi években is. a nagy munkaerőkereslet részben a gazdasági növekedés extenzív módszereinek hagyománya, a vállalatok zöme ezt még ma is könnyebbnek tartja, mint az intenzív módszert. ezért jövőre a többi közgazdasági szabályozóval összefüggésben elemezni kell a bérszínvonal-szabályozás rendszerét, s tovább kell azt fejleszteni, hogy az jobban ösztönözze a vállalatokat a takarékos munkaerő gazdálkodásra.

a munkaerőhelyezettel függ össze, hogy sokhelyütt nem annak a bérét emelik, aki többet, vagy jobban dolgozik, hanem az szabja meg a magasabb bért, hogy azon a helyen hiány van-e munkaerőben. a szakszervezetek ezt a bérpolitikát helytelenítik, többek között azért is, mert az sok esetben erkölcsstelen bérllicitáláshoz vezet.

bekl sándor több szociális kérdésről szólt, s megemlítette a gyermekgondozási segély rendszerének nagy jelentőségét. mint mondotta, a szakszervezetek célszerűnek tartanak, ha a kisgyermekes anyák az eddigi két és fél év helyett gyermekük hároméves koráig részesülnének a gyermekgondozási segélyben. a munkaidőcsökkentéssel kapcsolatban megállapította, hogy a heti 44 órát dolgozó vállalatok termelési eredményei általában kedvezőbbek mint másutt. 1969 első felében további mintegy 500-600 ezer ipari és építőipari dolgozó munkaideje csökken, a második felében pedig valamennyi olyan ipari és építőipari vállalat rá-
tér a csökkentett munkaidőre, ahol belső tartalékokból fedezni tudják a kieső munkaidőt.

/folyt.köv./

18.46/Lm

- 48 -

le
19.01.01

bb 58. /a jövő évi ... 4. folyt./-Lm

ezután somoskői gábor szot titkár az üzemi és szakszervezeti demokráciáról, a szakszervezeti szervek tevékenységéről, a hatáskörök gyakorlásának tapasztalatairól számolt be.

mint mondotta, az üzemi demokrácia értelmezése körül sokféle felfogás alakult ki. az igazi szocialista demokrácia lényege, hogy a szocializmus talaján álló dolgozók mind nagyobb arányban vegyenek részt a közügyek intézésében, társadalmi, gazdasági, kulturális életünk minden területén, ennek érvényesülését, továbbfejlesztését hosszútávú feladatként fogjuk fel. a szocialista demokrácia, az üzemi demokrácia érvényesítése és fejlesztése társadalmi szükségszerűség. a szakszervezetek nem értenek egyet azokkal a nézetekkel, amelyek az üzemi demokráciát csupán vezetési módszerek egyik válfajának tekintik, holott az üzemi demokrácia a munkásosztály egésze szempontjából politikai, hatalmi kérdés.

/folyt.köv./

bb 60. a kenyai köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából

hné-Lm sr

1968. december 11.

losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait jomo kenyatta elnöknek./mti/

--

bb 61. embargó 19 óráig!

pham ngoc thach

hné-Lm sr

1968. december 11.

a vietnami demokratikus köztársaság egészségügyi minisztere elhunyt alkalmából a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány részvététét fejezte ki a vietnami demokratikus köztársaság kormányának./mti/

--

18.50/Lm

le

-49-

bb 62. megnyitották az iparművész klub kiállítását

k ol-lm sr

1968. december 11.

szerdán a frankel leó művelődési házban szalóky sándor, az iparművész klub vezetője megnyitotta 25 fővárosi iparművész válogatott munkáinak kiállítását. elmondotta, hogy a novemberben alakult klubnak 30 alapító tagja van, neves fővárosi iparművészek, akik célul tűzték ki az iparművészet széleskörű népszerűsítését. a most megnyitott kiállítás is módot ad, hogy budapest külső kerületeinek lakói „közvetlenül” eljussanak a jelentős művészeti ág alkotásaihoz. hangsúlyozta, hogy a jövő évben több hazai és külföldi kiállítást rendeznek, továbbá előadásokat, ankétokat tartanak az iparművészet kérdéseiről. a klub tagjai elhatározták, hogy tevékenyen bekapcsolódnak a népművelő munkába.

a tárlat mintegy 150 művét december 18-ig naponta délután 14 és 19 óra között tekinthetik meg az érdeklődők. az alkotások között szerepelnek barabás lajos fém-munkái, buzás árpád faliszőnyegei, dömötör lászló ötvösmunkái, orosz jános fafaragásai, szalóky sándor textil faliképei, függönyei, vajna ferenc belsőépítész kisbutorai./mti/

-. -

bb 63. kgst gépipari tanácskozás győrrött

vid-cs/tné-lm ká

1968. december 11.

győrrött a városi tanács ház nagytermében szerdán megkezdődött a kgst gépipari állandó bizottsága autóipari szekciójának ülése. az ülésen részt vesznek a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjetunió küldöttei, valamint a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaságnak a szekció munkájában résztvevő képviselője. a plenáris ülés megnyitóján a több mint ötven külföldi és számos hazai szakembert ratskó istván, a kgm közuti járműosztályának vezetője, a tanácskozáson résztvevő magyar delegáció vezetője köszöntötte. a megnyitó után karel novotny, a csehszlovák autógyárak vezérigazgatója, a kgst autóipari szekciójának elnöke számolt be a gépipari állandó bizottság előző üléseinek határozatairól. majd két munkacsoportot alakítottak. az egyik a szekció szabványosítási munkájának, a másik a műszaki tudományos kutatásokban elért eredmények felülvizsgálatával foglalkozik. a nyolcnapos ülés szakon számos időszaki autóipari kérdést vitatnak meg. ugyancsak az ülés napirendjén szerepel a szekció 1969. évi részletes munkatervének kidolgozása./mti/

19.25/szb

-. -
-50-

19.25 Du

bb 64. ülést tartott az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága

t pr/gg-hné-ju sr la

1968. december 11.

szerdán a parlament gobelin termében bencsik istván elnökletével ülést tartott az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága. a tanácskozáson, amelynek témája a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium jövő évi költségvetése volt, megjelent dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke. a napirenden szereplő beszámolókat kazareczki kálmán, mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes terjesztette elő.

mind a költségvetési beszámolóból, mind az azt követő hozzászólásokból kitűnt, hogy a gazdaságirányítás új rendszerének bevezetése kedvezően hatott a tárca felügyelete alá tartozó ágazatok fejlődésére. hangsúlyt kapott, hogy már az eltelt időszak is alkalmas néhány következtetés levonására. így például a mezőgazdasági termelés anyagi műszaki színvonalának javulása nagymértékben elcsúszította az aszályos időjárás okozta károkat, jól szolgálták a tervek megvalósítását az elmúlt évben kialakított közgazdasági ösztönzők, s nem okoztak fennakadást sem a termelésben, sem a forgalmazásban az új irányítási rendszer követelményei. a mezőgazdaság több ágazatában jelentős eredményeket könyvelhetnek el majd az év végén: a többi közt növekedett az élelmiszeripar és az erdészet termelési értéke, emelkedett a felvásárlás, és külkereskedelmi vonatkozásban tovább javult az export-import egyenleg.

a régi gond, a műtrágya hiány enyhítésére is jónéhány intézkedés született, így az 1967 évihez mérten elég jelentősen javult az ellátás. a műtrágyamennyiség azonban még mindig nem elegendő, ezért - az örömdetes javulás nyugtázása mellett - több képviselő kérte: az illetékesek alaposan vizsgálják meg a termelés kibővítésének lehetőségeit.

az ülésen megfogalmazódott: a mezőgazdaságra is érvényesek a jövő évre megállapított legfontosabb gazdaságpolitikai feladatok. így biztosítani kell a kiegyensúlyozott fogyasztói piacot, s hatékonyabb beruházási tevékenységet, javítani a kereslet és kínálat közötti összhangot, fokozni a külföldi versenyképességet, s biztosítani a fizetési mérleg tervezett alakulását.

/ folyt. köv. /

19.25/620

-51-

le

bb 64. ülést tartott... 1. folyt./ju

a mezőgazdasági és élelmiszerügyi tárca jelentős összegeket fordít 1969-ben nagyvolumenű beruházásokra. elsőrendű követelmény például, hogy a megtermelt javakat veszteségmentesen, megfelelő minőségben tudják tárolni, ezért a tárca gyorsítja az őszi betakarítási munkák gépesítését, s a korszerű hűtő-tárolók építését. az élelmiszeripari termékek minőségjavítása érdekében fokozzák a nagyarányú technikai, technológiai rekonstrukciókat, növelik a közös szarvasmarha-állományt. az előző évekéhez hasonló ütemben folytatják az erdőtelepítési programot is.

a hozzászólásokból kialakult kép: a képviselők alaposan ismerik szakterületüket, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi tárca gondjait, véleményük, javaslataik - s ezt kazareczki kálmán miniszterhelyettes is megállapította - számottevően segítik a költségvetés összeállítását, hogy minden forint valóban a legmegfelelőbb helyre jusson. a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium jövő évi költségvetését a bizottság azzal a kiegészítéssel fogadta el, hogy kéri: emeljék a termelőség-tervezési bevetés-utakra szánt összeget

a költségvetési vitában kifejtette véleményét dr. garamvölgyi károly, a pénzügyminiszter első helyettese, dr. kovács sándor, a magyar nemzeti bank ügyvezető igazgatója, s hozzászolt a témához bartha andrás, bojtor miklós, farkas pál, kerékyártó mihályné, kiss pál, kovács istván, dr. mészöly gyula, dr. molnár béla, dr. molnár frigyos, németh imre, nieszner ferenc, riba miklós, szviridov ivánné, tóth balázs, váncsa jenő és dr. zsigmond lászló országgyűlési képviselő. /mti/

..

bb 65. ajtai miklós látogatása a magyar tudományos akadémia automatizálási kutató intézetében

t ms/se-ju sr la

1968. december 11.

dr. ajtai miklós, a minisztertanács elnökhelyettese az mszmp politikai bizottságának póttagja szerdán kiss árpád miniszterek, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnökének és dr. bogdár géza akadémikusnak, a magyar tudományos akadémia műszaki tudományok osztálya osztálytitkárának társaságában meglátogatta a magyar tudományos akadémia automatizálási kutató intézetét.

megtekintette az intézet egyes laboratóriumait, megismerkedett az ott dolgozó szakemberek munkájával és kutatási eredményeivel, majd hosszabb megbeszélést folytatott az intézet vezető kollektívájával időszerű tudománykérdésekről. /mti/

19.20/ju

-52-

√=politikai

bb 58. / a jövő évi... 5. folyt./-ju

somoskői gábor ezután a következőket mondotta: vitatjuk azoknak a véleményeknek a helyességét is, amelyek szerint a demokratizmus lassítja a munkát, így nem egyeztethető össze a korszerű vezetési követelményekkel. e nézetek hangoztatói az üzemi demokráciát az eldöntött termelési kérdések ismertetésére és a végrehajtás módjainak megvitatására akarják korlátozni. az üzemi demokrácia helyes gyakorlata feltételezi, hogy a feladatok kitűzésében, a termelési-fejlesztési koncepció kialakításában, a döntésekbe is bevonják a kollektívát, helyet adjanak a vitának, az eltérő vélemények kifejtésének. döntés után mind a gazdasági-termelési kérdésekben, mind az elosztásban a fegyelmezett, következetes végrehajtás az alapvető követelmény.

- az üzemi demokrácia kibontakoztatása - mondotta - munkamegosztást és ugyanakkor összehangolt munkát igényel a társadalmi, állami és gazdasági szervek között. hazánkban nagyrészt a szakszervezeti jogok gyakorlása során valósul meg az üzemi demokrácia. ebből következik, hogy a szakszervezetek jogait a dolgozók jogaiként fogjuk fel és nem indokolt olyan képviselői fórumok működése, mint amilyenek például az üzemi tanácsok voltak.

ezután kiemelte, hogy a korábbi időszakhoz viszonyítva a szakszervezeti szervek és a gazdasági vezetők együttműködése erősödött. a gazdasági vezetők többsége mindinkább igényli a szakszervezetek tevékenységét, tiszteletben tartják a szakszervezetek hatáskörét. nem ritka azonban, hogy vitatják és nehézkesnek tartják a szakszervezeti hatásköröket, mondván, hogy ezek lassítják a sürgős kérdések eldöntését, akadályozzák az egyszemélyi felelős vezetést. valójában ezeken a helyeken a gazdasági vezetés magatartása gátolja a szakszervezetek hatékonyabb munkáját, a hatáskörök érdemi gyakorlását. a felső állami gazdasági szervek általában nem kéri számon a vállalati, illetve a középszintű gazdasági vezetők munkamódszerét, együttműködését a társadalmi szervekkel. előfordul ezért, hogy a vállalat pillanatnyi gazdasági eredményei mellett háttérbe szorul a vezetési módszerek értékelése, vagyis annak elemzése, hogy mit, milyen áron, milyen módszerrel értek el. ezen a gazdasági mechanizmus viszonyai között feltétlenül változtatni kell.

a beszámoló ezután a szakszervezeti hatáskörök érvényesülésének tapasztalatait elemezte, végül a szakszervezeti és üzemi demokrácia néhány más kérdéséről taglalta.

a beszámoló alapján a tanácsülés megállapította, hogy a vállalati, üzemi, intézményi szakszervezeti szervek szervezeti keretei, hatáskörük, a működésüket szabályozó irányelvek megfelelőek, alkalmasak arra, hogy továbbfejlődjenek a demokratizmus új határozatokra, a hatáskörök módosítására nincs szükség, a fő figyelmet az érvényes határozatok következetes végrehajtására kell fordítani. /mti/

19.40/lm

- 53 -

√ Ez elősegíti a helyes döntést, kibontakoztatja a kezdeményezést.

bb 66. konferencia az üzemi testnevelésről

t ms/hné-Lm sr

1968. december 11.

Szerdán a fővárosi köjál-ban üzemi orvosok, testnevelők, az egészségügyi felvilágosítás, a szakszervezetek és a vöröske-részi társadalmi munkásainak részvételével konferenciát tar-tottak az üzemi testnevelésről.

Dr. Palócz Gyula; a fővárosi tanács egészségügyi fő-osztályának csoportvezető főorvosa bevezető szavaiban hangsú-lyozta, hogy egy munkabíró ember életének legalább egyharma-dát tölti munkahelyén, éppen ezért sem a dolgozó egészsége, sem a munka termelékenysége szempontjából nem közömbös, hogy milyen módon és milyen körülmények között végzi munkáját. Mind-két szempontból nagyjelentőségű a budapesten és vidéken több üzemben bevezetett üzemi testnevelés, amelyet munkaközi szüne-tekben valósítanak meg. Ez az „aktív pihenő”, a tapasztalatok szerint elősegíti a dolgozó egészségének védelmét, ugyanakkor a munka termelékenységét is növeli.

Az első előadó, dr. Tompa Károly, az országos testne-velési és sportegészségügyi intézet adjunktusa, a kérdés élet-tani vonatkozásait ismertette és rámutatott az egyoldalú munka-terhelést kiegyensúlyozó tornagyakorlatok frissítő, pihentető hatására. Neu Jenő, a testnevelési főiskola adjunktusa elmond-ta, a testnevelés széleskörű bevezetését sokhelyütt az üzemi vezetés és a dolgozók olyan aggodalma gátolja, hogy ezzel csök-ken a munkaidő és vele a termelés is. Ezzel szemben az igazság az, hogy a fáradtsággal csökken a munka intenzitása és nő a balesetveszély, az „aktív pihenőre”, fordított idő viszont több-szörösen megtérül a munka termelékenységének fokozódásával. Marosi Gyuláné, az egészségügyi felvilágosítási központ munka-társa az üzemi testnevelés hatására vonatkozó felmérések mód-szertani problémáit ismertette.

az előadásokat vita követte./mti/

-. -

- 54 -

bb 67. budapestre érkezett az osztrák nemzeti bank elnöke

t sl/hné-Lm la

1968. december 11.

Dr. László Andor államtitkárnak, a magyar nemzeti bank elnökének meghívására szerdán budapestre érkezett dr. Wolfgang Schmitz, az osztrák nemzeti bank elnöke, dr. Ludwig Seiberl, a bank vezérigazgatója és a bank több más személyi-sége. A vendégek a magyar nemzeti bank igazgatóságával tár-gyalásokat folytatnak a két jegybank kapcsolatainak idősze-rű kérdéseiről./mti/

-. -

bb 68. időjárásjelentés

hné-Lm la

1968. december 11.

a meteorológiai intézet jelenti december 11-én, szerdán este 19 órakor:

hideg marad az idő

Várható időjárás csütörtökön estig: időnként megnö-vekvő felhőzet, főként a délnyugati, nyugati megyékben hava-zással. mérsékelt északkeleti, keleti szél.

Várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön minusz 1- minusz 6 fok között./mti/

-. -

bb 69. ülést tartott az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága

t hi/se-Lm la

1968. december 11.

Az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi bizott-sága szerdán - dr. Gonda György elnöklésével - a parlamentben ülést tartott, s megtárgyalta az igazságügyi minisztérium, a legfőbb ügyészség, valamint a tanácsok 1969. évi költségveté-sének tervezetét.

/folyt.köv./

-55-

bb 69. /ülést tartott ... 1. folyt./-lm

az igazságügyi tárca jövő évi költségvetésének legfőbb vonásait, előirányzatait dr. szilbereky jeno miniszterhelyettes ismerte. hangsúlyozta, hogy a minisztériumra és a felügyelete alá tartozó szervekre a jövő esztendőben is sokirányú, fontos feladatok megoldása vár. ezzel kapcsolatban kiemelte azokat a követelményeket, amelyeket az új gazdaságirányítási rendszer a jogalkotással szemben támaszt. tavaly és az idén az új rendszerre való átállást kellett megfelelő jogi intézkedésekkel alátámasztani, 1969 viszont a mechanizmus vonatkozásában már az átfogó jogi rendezés kezdetének éve lesz. ez annyit jelent, hogy az eddigi tapasztalatok alapján a gazdasági fejlődés igényének megfelelően, a hosszabb távra szóló jogszabályalkotási feladatok kerülnek előtérbe.

a beszámoló megemlítette azt is, hogy a bíróságok és a gazdasági döntő bizottságok előtti jogvitákból megállapíthatóan, a gazdálkodó egységeknek - vállalatoknak, szövetkezeteknek - az új gazdasági mechanizmus körülményei közötti működéséhez az új jogszabályok megfelelő keretet adnak; a jogviták azonban feltárnak olyan jelenségeket is, amelyeket a továbbiakban a jogalkotásnál és a jogalkalmazásnál egyaránt körültekintően figyelembe kell majd venni.

a további teendőket illetően a miniszterhelyettes elmondta még, hogy elő kell készíteni néhány - a régiók helyébe lépő - új jogszabályt, köztük olyanokat is, amelyek esetleg felszabadulás előtti jogi rendezést helyeznek hatályon kívül. emellett kapcsolatban utalt a találmányi törvényre, amely a műszaki fejlesztés jelentős eszköze, a védjegyjogra, továbbá a vállalatok, szövetkezetek új társulási típusainak kialakítására, a nem mezőgazdasági szövetkezetek jogi helyzetének átfogó rendezésére. az állami és társadalmi élet továbbfejlődésével más területeken is új jogszabályok előkészítése válik szükségessé. ilyen például a tanácsotörvény bizonyos módosítása, továbbá - az igazságügyi szervek munkájának egyszerűsítése és gyorsítása céljából - napirendre kerül egyes igazságügyi jogszabályok felülvizsgálata.

végezetül hangsúlyozta a miniszterhelyettes, hogy az igazságügyi tárca - az általános gazdaságpolitikai célokat szem előtt tartva - a rendelkezésére álló anyagi eszközök hatékonyabb felhasználásával igyekszik megoldani soronkövetkező feladatait, teljesíteni a hatáskörébe tartozó szervek anyagi, technikai ellátottságát.

/folyt. köv./
20.20/ju

-56-

ll

bb 69. /ülést tartott... 2. folyt./-ju

a legfőbb ügyészség költségvetési javaslatát, s ezzel kapcsolatban az ügyészség tevékenységét és feladatait dr. katona zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese ismerte. a törvényesség helyzetéről szólva megállapította, hogy hazánkban a közrend és közbiztonság ebben az évben tovább erősödött. az ideai statisztikák szerint a bűnözés mértéke a legtöbb bűncselekmény-kategóriában csökkent, különösen a vagyon elleni - főleg pedig a társadalmi tulajdont károsító - bűntetteknel figyelemreméltó a javulás. az ügyészségi vizsgálatok tapasztalatai szerint a felelősségre vonás módszerei tökélesedtek, az ítélkezés meggyorsult, bár ebben a vonatkozásban még bőven van tennivaló. elég például utalni arra, hogy az egész büntető eljárást figyelembevéve az ügyeknek csak igen kis hányadában fejeződik be az eljárás 30 napon belül, általában pedig 2-3 hónapig, vagy még tovább is eltart, amíg ítéletre sor kerül.

megemlítette a tájékoztató, hogy a közlekedési balesetek aránya jelentősen emelkedett, ezek számának csökkentésére a rendőrséggel és a bírósággal közösen terveznek intézkedéseket. szólt arról is, hogy a nemrég hatálybalépett új szabálysértési kódex gyakorlati végrehajtása nem minden tekintetben kielégítő. a lefolytatott vizsgálatok tanúsága szerint a szabálysértési bizottságok a községek számottevő részében meg nem láttak munkához, a hozzájuk áttett ügyekben nem intézkednek. az elkövetkező időszakban elsősorban a tanácsai felügyeleti szerveknek, de az ügyészségeknek is fokozott figyelmet kell fordítaniuk erre a területre, annál is inkább, mert évente többszázezerre tehető a szabálysértési hatóságok elé kerülő ügyek száma.

a tanácsok tervezett költségvetési előirányzatairól faluvégi lajos pénzügyminiszter helyettes tájékoztatta a bizottságot a népgazdaság általános fejlődésével összefüggésben foglalkozott a tanácsai vállalatok és szövetkezetek munkájával és megállapította, hogy a tanácsai gazdasági szektor rugalmasan, gyorsan és jól alkalmazkodott az új gazdasági körülményekhez. alaptalannak bizonyult az az aggály, hogy ezek a vállalatok a piaci körülmények között nem tudnak helytállni, nem versenyképesek. a tanácsai iparvállalatok jövedelmezőségi színvonala meghaladja az országos átlagot.

a költségvetési előirányzatokat elemezve rámutatott arra, hogy 1969-ben a tanácsoknak szánt anyagi erőforrások mértéke jelentősen meghaladja a megelőző esztendő költségvetési összegeit. változást jelent az eddigi gyakorlattal szemben, hogy az állami hozzájárulás, amely korábban a tanácsok költségvetésében jelentős arányt - több mint 40 százalékot - képviselt, most számottevően csökken. s egyidejűleg növekszik a közvetlen bevételi források lehetősége. ez is nagban hozzájárul ahhoz, hogy a tanácsok a továbbiakban lényegesen nagyobbállósággal gazdálkodjanak.

/folyt. köv.
20.20/lm

- 57 -

ll

bb 69. /ülést tartott ... 1. folyt./-lm

az igazságügyi tárca jövő évi költségvetésének legfőbb vonásait, előirányzatait dr. szilbereky jeno miniszterhelyettes ismertette. hangsúlyozta, hogy a minisztériumra és a felügyelete alá tartozó szervekre a jövő esztendőben is sokirányú, fontos feladatok megoldása hárul. ezzel kapcsolatban kiemelte azokat a követelményeket, amelyeket az új gazdaságirányítási rendszer a jogalkotással szemben támaszt. tavaly és az idén az új rendszerre való átállást kellett megfelelő jogi intézkedésekkel alátámasztani, 1969 viszont a mechanizmus vonatkozásában már az átfogó jogi rendezés kezdetének éve lesz. ez annyit jelent, hogy az eddigi tapasztalatok alapján a gazdasági fejlődés igényének megfelelően, a hosszabb távra szóló jogszabályalkotási feladatok kerülnek előtérbe.

a beszámoló megemlítette azt is, hogy a bíróságok és a gazdasági döntő bizottságok előtti jogvitákból megállapíthatóan, a gazdálkodó egységeknek - vállalatoknak, szövetkezeteknek - az új gazdasági mechanizmus körülményei közötti működéséhez az új jogszabályok megfelelő keretet adnak; a jogviták azonban feltárnak olyan jelenségeket is, amelyeket a továbbiakban a jogalkotásnál és a jogalkalmazásnál egyaránt körültekintően figyelembe kell majd venni.

a további teendőket illetően a miniszterhelyettes elmondta még, hogy elő kell készíteni néhány - a régiók helyébe lépő - új jogszabályt, közöttük olyanokat is, amelyek esetleg felszabadulás előtti jogai rendezést helyeznek hatályon kívül. eziél kapcsolatban utalt a találmányi törvényre, amely a műszaki fejlesztés jelentős eszköze, a védjegyjogra, továbbá a vállalatok, szövetkezetek új társulási típusainak kialakítására, a nem mezőgazdasági szövetkezetek jogi helyzetének átfogó rendezésére. az állami és társadalmi élet továbbfejlődésével más területeken is új jogszabályok előkészítése válik szükségessé. ilyen például a tanács törvény bizonyos módosítása, továbbá - az igazságügyi szervek munkájának egyszerűsítése és gyorsítása céljából - napirendre kerül egyes igazságügyi jogszabályok felülvizsgálata.

végezetül hangsúlyozta a miniszterhelyettes, hogy az igazságügyi tárca - az általános gazdaságpolitikai célokat szem előtt tartva - a rendelkezésére álló anyagi eszközök hatékonyabb felhasználásával igyekszik megoldani soronkövetkező feladatait, teljesíteni a hatáskörébe tartozó szervek anyagi, technikai ellátottságát.

/folyt. köv./
20.20/ju

-56-

ll

ülést tartott... 2. folyt./-ju

a legfőbb ügyészség költségvetési javaslatát, s ezzel kapcsolatban az ügyészség tevékenységét és feladatait dr. katona zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese ismertette. a törvényesség helyzetéről szólva megállapította, hogy hazánkban a közrend és közbiztonság ebben az évben tovább erősödött. az ideai statisztikák szerint a bűnözés mértéke a legtöbb bűncselekmény-kategóriában csökkent, különösen a vagyon elleni - főleg pedig a társadalmi tulajdont károsító - bűntettekénél figyelemreméltó a javulás. az ügyészségi vizsgálatok tapasztalatai szerint a felelősségre vonás módszerei tökélesedtek, az ítélkezés meggyorsult, bár ebben a vonatkozásban még bőven van tennivaló. elég például utalni arra, hogy az egész büntető eljárást figyelembevéve az ügyeknek csak igen kis hányadában fejeződik be az eljárás 30 napon belül, általában pedig 2-3 hónapig, vagy még tovább is eltart, amíg ítéletre sor kerül.

megemlítette a tájékoztató, hogy a közlekedési balesetek aránya jelentősen emelkedett, ezek számának csökkentésére a rendőrséggel és a bírósággal közösen terveznek intézkedéseket. szólt arról is, hogy a nemrég hatálybalépett új szabálysértési kódex gyakorlati végrehajtása nem minden tekintetben kielégítő. a lefolytatott vizsgálatok tanúsága szerint a szabálysértési bizottságok a községek számottevő részében meg nem láttak munkához, a hozzájuk áttett ügyekben nem intézkednek. az elkövetkező időszakban elsősorban a tanács felügyeleti szerveknek, de az ügyészségeknek is fokozott figyelmet kell fordítaniuk erre a területre, annál is inkább, mert évente többszázezerre tehető a szabálysértési hatóságok elé kerülő ügyek száma.

a tanácsok tervezett költségvetési előirányzatairól faluvégi lajos pénzügyminiszter helyettes tájékoztatta a bizottságot a népgazdaság általános fejlődésével összefüggésben foglalkozott a tanács vállalatok és szövetkezetek munkájával és megállapította, hogy a tanács gazdasági szektor rugalmasan, gyorsan és jól alkalmazkodott az új gazdasági körülményekhez. alaptalannak bizonyult az az aggály, hogy ezek a vállalatok a piaci körülmények között nem tudnak helytállni, nem versenyképesek. a tanács iparvállalatok jövedelmezőségi színvonala meghaladja az országos átlagot.

a költségvetési előirányzatokat elemezve rámutatott arra, hogy 1969-ben a tanácsoknak szánt anyagi erőforrások mértéke jelentősen meghaladja a megelőző esztendők költségvetési összegeit. változást jelent az eddigi gyakorlattal szemben, hogy az állami hozzájárulás, amely korábban a tanácsok költségvetésében jelentős arányt - több mint 40 százalékot - képviselt, most számottevően csökken. s egyidejűleg növekszik a közvetlen bevételi források lehetősége. ez is nagban hozzájárul ahhoz, hogy a tanácsok a továbbiakban lényegesen nagyobbállósággal gazdálkodjanak.

/folyt. köv.
20.20/Lm

- 57 -

ll

bb 69. /ülést tartott ...3. folyt./-lm

a költségvetési szervek tevékenységéről szólva a miniszterhelyettes utalt azokra a fontosabb feladatokra, amelyeket az illetékesek a következő években súlyponti kérdésnek tekintenek. megemlítette például, hogy a születési arányszám örvendetes javulása mulhatatlanul szükségessé teszi a gyermekintézmények hálózatának fejlesztését, ezért a következő időszakban központi erőforrásokból gyorsított ütemben szaporítani kívánják az óvodai és bölcsődei helyek számát. emellett természetesen a tanácsoknak maguknak is fokozottan fel kell karolnunk a gyermekintézmények ügyét. a költségvetés jelentős összegeket tartalmaz egyéb szociálpolitikai célokra is, ezek sorában is főleg a szociális otthonok fejlesztésére, a gondozottak ellátásának javítására.

kiemelt témaként szerepelnek a költségvetés tervezetében a kommunális kérdések is, mint például a városkép fejlesztése, az utépités, parkosítás, a közvilágítás javítása stb. folytatni kívánják a járási székhelyű községek kiemelt fejlesztését, s 1969-ben újabb 22 járási székhelyet vonnak be a már megkezdett akcióba.

a bizottság az említett szervek 1969. évi költségvetési tervezeteit megvitatta. a képviselők egyetértettek abban, hogy az előirányzatok reális lehetőséget biztosítanak a jövő évi feladatok sikeres végrehajtásához. hangsúlyozták egyben, hogy a munkában fokozottan szem előtt kell tartani a takarékosságot, ügyelni kell az anyagi erőforrások ésszerű felhasználására, és a lehetőségek szerint javítani kell a különböző szerveknél dolgozók munkakörülményeit. felhívták az illetékesek figyelmét több fontos megoldandó problémára, s különösen figyelmükbe ajánlották, hogy a tanácsi utak, hidak fenntartására - lehetőleg már 1969-ben is - számottevőbb összegeket biztosítsanak.

a vitában felszólalt bartha jános, dr. gonda györgy, hegyi jánosné, imri gyula, dr. mátyai pál, dr. szokola károlyné, varga b. istván, varga illés, varga péter képviselő, dr. kovács tibor, a minisztertanács tanácsszervek osztályának helyettes vezetője, köből józsef, az országos tervehivatal főosztályvezetője.

a bizottság az igazságügyminisztérium, a legfőbb ügyészség, valamint a tanácsok 1969. évi költségvetésének tervezetét elfogadta és egyhangúan úgy határozott, hogy az országgyűlésnek is elfogadásra javasolja./mt1/

20.25/lm

- 58 -

te

a szerkesztőségek figyelmébe!

la hné-lm la

1968. december 11.

a bb 40. számú hírre, péter jános beszédére az alábbi javításokat adjuk:

a 2. folytatás 3. bekezdésének 5. sorától a szöveg helyesen:

... ennek a nato-teoriának az eredete ma j d n e m nevetséges módon...

a 8. folytatás 1. bekezdésének 6. sorától a szöveg:

... és a diplomáciai kapcsolatok létrehozásában m o s t előrehaladnának...

ugyancsak a 8. folytatás 1. bekezdésének 9. sorában „a német delegációnak”, helyett

az nszk-delegációnak

irandó.

ugyancsak az első bekezdés 12. sorától a szöveg:

... a nato védelme következtében éreznék biztonságukat v e s z é l y e z t e t t n e k, mert a nemzetközi...

a 8. folytatás 2. bekezdésének 6. sorától a szöveg:

... mindezeneken felül be kell bizonyítaniuk a nemzetközi közvélemény előtt...

a 9. folytatás 3. bekezdése /, az világos... kell még dolgoznunk., / teljes egészében

t ö r l e n d ő.

a 10. folytatás 1. bekezdésének 8. sorában a „fokozásáról”, szó helyett

s z ü k s é g e s s é g é r ő l

szó irandó.

ugyancsak a 10. folytatás 3. bekezdésének 3. sorától a szöveg helyesen:

... következő lépéseinek lehetőségét. az enyhülések és a tárgyalások csiráinak ápolására törekszünk. /a közbeeső mondat kimarad./mt1/

- 59 -

te

bb 70. több mint két hónapi munkabérnek megfelelő nyereségrészesedést kap a salgótarjáni kohászati üzemek százhuszonhat élenjáró dolgozója - a salgótarjáni iparvállalatoknak az új gazdaságirányítási rendszerben szerzett tapasztalatairól tanácskoztak a nógrádi képviselők

b vid-fm/mné szb la

1968. december 11.

szerdán salgótarjában tartott ülésükön - jedlicska gyulának, az mszmp nógrád megyei bizottsága első titkárnak elnöklétével - a város iparvállalatainak az új gazdaságirányítási rendszerben eddig szerzett tapasztalatait vitatták meg a nógrádi képviselők. szalai gáspár, az mszmp salgótarjáni városi bizottságának első titkára tájékoztatójában többek között elmondotta: az új gazdaságirányítási rendszer első esztendejében is több mint ötvenmillió forinttal nőtt a salgótarjáni ipari üzemek összes termelési értéke. az év elejétől mostanáig több mint hétszáz új termék gyártására tértek át a salgótarjáni ipari üzemek. a hazai megrendelések teljesítésénél nincs különösebb problémájuk, az export-termeléssel szemben támasztott magasabb követelményekhez azonban már nehezebben tudtak igazodni a több mint száz esztendő iparmedence vállalatai.

a vita során nagy érdeklődéssel hallgatták Antal Gyulának, a kohászati üzemek igazgatójának a képviselők kérdéseire adott tájékoztatóját. különösen a nyereségrészesedési rendszer felosztásának új - az országosan eddig alkalmazottól eltérő - módszere keltett nagy érdeklődést. a salgótarjáni kohászati üzemekben a részesedési alap felosztásánál például a III. kategóriába tartozó dolgozók esetében a tizenöt százalékos részesedésen belül nulla és negyven százalék között határozták meg a dolgozók személyi részesedésének lehetőségét. ennek alapján most az évvégi összesítés szerint összesen százhuszonhat fizikai dolgozó került a kormányrendeletben meghatározott tizenöt százalékos átlagrészesedésen belül a vállalatnál alkalmazott harminc-negyven százalékos besorolásba. ezek a dolgozók általában több mint két hónapos keresetüknek megfelelő hétézer-hétezer forint részesedést kapnak. ugyanakkor a nyereségrészesedés felosztásának alapját képező második kategóriában több olyan műszaki dolgozó is van, aki nem éri el az előbb említett és az átlagon felüli legjobb fizikai dolgozók részesedését.

az országgyűlési képviselők elismeréssel szölktek a kohászati üzemekben alkalmazott, a munka mennyiségét és minőségét elismerő, differenciált nyereségrészesedés-felosztási rendszerről.

az ülés második részében Schuchmann Zoltán ismertette az időszerű képviselői feladatokat, majd megvitatták a jövő év első felére összeállított munkatervet. ezt követően a képviselők ellátogattak a kohászati üzemekbe. /mti/

-60-

bb 71. a történelmi emlékülés második napja

t di/hné-ju sr la

1968. december 11.

szerdán folytatta munkáját a kommunista ifjúsági mozgalom elmúlt félévszázadának történetével foglalkozó történelmi emlékülés.

a második napi tanácskozáson a madisz tevékenységének néhány kérdéséről Non György, a madisz volt főtitkára, a Kossuth Könyvtár igazgatóhelyettese: a szit tevékenységéről Molnár István, a budapesti műszaki egyetem tudományos szocializmus tanszékének adjunktusa; a szim tevékenységének néhány vonásáról Péteri István, a szim volt főtitkára, a központi népi ellenőrzési bizottság általános elnökhelyettese; az EPOSZ tevékenységéről Szécsi András, az EPOSZ nevelési osztályának volt vezetője, az mszmp központi bizottsága apparátusának munkatársa: a Magyar Utörő Mozgalom történetéről Záhonyi Ede, az utörővezető című lap főszerkesztője; a magyar diákok nemzeti szövetségének tevékenységéről Gellért László, főiskolai adjunktus, az országos pedagógiai intézet munkatársa: a disz munkájáról Petrus György, aspiráns: a Kisz megalakulásáról és részvételéről a munkás-paraszt hatalom politikai, gazdasági konszolidálásában dr. Eperjesi László, a Kisz országos szervező bizottságának volt tagja, az Ibusz vezérigazgatóhelyettese tartott korreferátumot, majd hozzászólásokra került sor.

csütörtökön, a történelmi emlékülés harmadik napján az előadók válaszolnak az elhangzott észrevételekre, kérdésekre, majd kihirdetik a kommunista ifjúsági mozgalom elmúlt 50 évével foglalkozó pályázat eredményét. /mti/

-.-

bb 72. fogadás a lengyel nagykövetségen

t jf/hné-ju la

1968. december 11.

szerdán a budapesti lengyel nagykövetségen fogadást rendeztek abból az alkalomból, hogy a Mém és a lengyel mezőgazdasági minisztérium között gazdasági és műszaki-tudományos együttműködés jött létre. a fogadáson ott volt a hazánkban tartózkodó dr. M. Jagielski lengyel mezőgazdasági miniszter, dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, Jan Kijanczyk lengyel nagykövet és Erdélyi Károly külügyminiszterhelyettes.

x x x

/ folyt. köv. /
21.11/-s

- 61 -

21.11. 1968

bb 72. / fogadás a ... 1. folyt./-ju

em b a r g o 22 óráig!

dr. m. jagielski lengyel mezőgazdasági miniszter ~~szóval~~ este elutazott hazánkba. a vendéget a ferihegyi repülőtéren dr. di-mény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter bucsúztatta. /mti/

-. -

bb 73. súlyos közlekedési balesetek

hné-ms/-ju sr la

1968- december 11.

a ii. ker. dimitrov u. 80 előtt kiss endre, 11 éves tanuló játék közben az autóbuszmegálló járdaszegélyéről az uttestre lépett, és egy teherautó elütötte. a kisfiut életveszélyes sérüléssel szállították a mentők kórházba.

a viii. kerületben a baross utca és a bóky jános utca kereszteződésében nagy lászló 17 éves segédmunkás álló jármű előtt figyelmetlenül ment át az uttesten. egy személyautó elütötte. a józsefkörut és a 32-esek tere torkolatában tilos jelzésnél ment át az uttesten kalmár jános 17 éves ipari tanuló. a 9-es autóbusz elütötte.

a xxii kerület nagytétényi ut 3. előtt riebel lőrincz 55 éves kőműves, ittasan a villamosra feküdt és a 43-as jelzésű villamos elgázolta. mind a hárman súlyos sérüléssel kerültek kórházba. /mti/

-. -

VEGE

-62-

2120
PZ

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fium-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-890

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1968. december 12.

bb 1. a gyors és pontos anyakönyvezés a lakosságnak is érdeke

1 ni/gk-ju sr la

1968. december 12.

a budapesti születések, házasságkötések és halálozások évi arányszáma körülbelül hetvenezer, ezenkívül egyéni kérésre a hivatalos bejegyzésekről évente mintegy 200 ezer másolatot adnak a budapesti anyakönyvi hivatalok, nagy fontosságú tehát az anyakönyvi munka gyors és pontos végzése, amihez az állampolgárok részéről támogatást, körültekintő segítségnyújtást kérnek a budapesti tanácsok.

a születések anyakönyvezésével kapcsolatban például felhívják a figyelmet arra, hogy a szülőotthonok, kórházak hivatalból jelentik az illetékes anyakönyvi kerületnek a születés bejegyzéséhez szükséges adatokat, azonban az anyakönyvi kivonatért a szülőknek nyolc napon belül jelentkezniük kell. elég ugyan, ha egyikük megy el a tanácshoz, viszont mindkettőjük személyi igazolványát be kell mutatni, mert azokba egyúttal a gyermek adatait is bevezetik. ha az anya és apa állandó lakása nem ugyanott van, ezt a szülőotthonban előre közölni kell, mert az anyakönyvben ilyen esetben mindkét lakcímet feltüntetik.

házaságkötésnél ha a vőlegény és a menyasszony nagykorú, továbbá nőtlen és hajadon, s legalább egyikük állandóan a kerületben lakik, úgy a házaságkötéshez a személyi igazolványukon és születési anyakönyvi kivonatukon kívül más okmány nem szükséges. a tizenkilenc éven aluliak házaságkötéséhez gyámhatósági hozzájárulás kell. ennek beszerzése huzamosabb időt vesz igénybe, ezért ajánlatos, ha a felek legalább egy hónappal az esküvő előtt jelentkeznek az anyakönyvvezetőnél. ha elvált személy kíván házaságot kötni, akkor a már felsorolt okmányon kívül az elváltat kimondó bírói ítéletet és az annak jogerőre emelését tanúsító bírói végzést is be kell mutatnia.

/ folyt. köv. /

-. -

2140
PZ